

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
DEPARTAMENTO DE
ESPAÑOL
CURSO 2009-2010

Artículo I. Contenido

1. INTRODUCCIÓN	4
A. MARCO LEGAL.....	4
B. CARACTERÍSTICAS DO DEPARTAMENTO	5
2. NIVEL BÁSICO	6
A. DEFINICIÓN DO NIVEL.....	6
B. OBXECTIVOS:.....	7
B.1. OBXECTIVOS XERAIS DO NIVEL BÁSICO :	7
B.2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO CURSO BÁSICO 1:.....	8
B.3. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO CURSO BÁSICO INTEGRADO:	10
C. CONTIDOS XERAIS BÁSICOS.....	13
C.1. COMPETENCIAS XERAIS	13
C.2. COMPETENCIAS COMUNICATIVAS	15
C.2.1. COMPETENCIAS LINGÜÍSTICAS	15
C.2.2. COMPETENCIA SOCIOLINGÜÍSTICA	24
C.3. COMPETENCIAS PRAGMÁTICAS.....	25
C.3.1. CONTIDOS FUNCIONAIS	25
C.3.2. CONTIDOS DISCURSIVOS.....	28
D. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS:	30
D.1. SECUENCIACIÓN DOS CONTIDOS DE BÁSICO 1 POR CUADRIMESTRE:	31
D.2. SECUENCIACIÓN DOS CONTIDOS DE BÁSICO 2 (INTEGRADO) POR CUADRIMESTRE:	31
E. CRITERIOS DE AVALIACIÓN POR DESTREZAS DO NIVEL BÁSICO 1 E BÁSICO INTEGRADO:.....	31
F. RECURSOS DIDÁCTICOS: BÁSICO 1 E BÁSICO 2 (INTEGRADO):	38
G. AVALIACIÓN E CERTIFICACIÓN DO NIVEL BÁSICO	42
3. NIVEL INTERMEDIO INTEGRADO.....	46
A. DEFINICIÓN DO NIVEL.....	46
B. OBXECTIVOS	46
B.1. OBXECTIVOS XERAIS DO NIVEL INTERMEDIO.....	46
B.2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO CURSO INTERMEDIO 1	47
B.3. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO CURSO INTERMEDIO 2	49
C. CONTIDOS XERAIS.	51
C.1. COMPETENCIAS XERAIS: COMPETENCIA SOCIOCULTURAL – COMPETENCIA ESTRATÉXICA.	51

C.2. COMPETENCIAS COMUNICATIVAS	54
C.2.1. COMPETENCIAS LINGÜÍSTICAS	54
C.2.2. COMPETENCIA SOCIOLINGÜÍSTICA	68
C.3. COMPETENCIAS PRAGMÁTICAS	69
C.3.1. CONTIDOS FUNCIONAIS	69
C.3.2. CONTIDOS DISCURSIVOS	71
D. TEMPORALIZACION INTERMEDIO INTEGRADO	74
E. CRITERIOS DE AVALIACIÓN POR DESTREZAS DO INTERMEDIO INTEGRADO	74
F. RECURSOS DIDÁCTICOS: INTERMEDIO 1 E INTERMEDIO 2 (INTERMEDIO INTEGRADO)	81
G. AVALIACIÓN E CERTIFICACIÓN DO NIVEL INTERMEDIO INTEGRADO	85
4. METODOLOXÍA	90
5. LIÑAS XERAIS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	92
6. MEDIDAS NECESARIAS PARA A UTILIZACIÓN DAS TIC	97
7. PROCEDEMENTOS PARA QUE O DEPARTAMENTO VALORE E REVISE O DESENVOLVEMENTO E O RESULTADO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	99
8. PROCEDEMENTOS PARA IDENTIFICAR E CANALIZAR AS NECESIDADES DE FORMACIÓN DO PROFESORADO DO DEPARTAMENTO	101
9. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES	102

1. INTRODUCCIÓN

A. MARCO LEGAL

A programación que imos desenvolver a continuación é para o curso 2009-2010. Este curso ten a circunstancia principal de ser o segundo ano da implantación dos novos currículos para as escolas oficiais de idiomas, que teñen a súa expresión oficial nos decretos 191/2007 do DOGA do 9 de outubro do 2007 para os NIVEIS BÁSICO e INTERMEDIO, e no do 239/2008 do DOGA do 29 de outubro de 2008 para o NIVEL AVANZADO.

Lembramos ademáis que os documentos legais fundamentais nos que debemos basear a nosa programación son:

- RD 47/1992, do 24 de xaneiro, polo que se regulan os contidos mínimos correspondentes as ensinanzas especializadas das linguas españolas impartidas nas escolas oficiais de idiomas.
- RD 944/2003, do 18 de xullo, polo que se establece a estrutura das ensinanzas de idiomas de réxime especial reguladas pola Lei Orgánica 10/2002, do 23 de decembro, de Calidade de Educación.
- RD 423/2005 polo que se fixan as ensinanzas comúns do nivel básico de ensinanzas de idiomas de réxime especial reguladas pola Lei Orgánica 10/2002, do 23 de decembro, de Calidade de Educación.
- RD 1629/2006 do 29 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos do currículo das ensinanzas de idiomas de réxime especial reguladas pola Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio de Educación.
- Orde do 8 de setembro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas especiais de idiomas de réxime especial que se establecen na Lei orgánica 2/2006 do 3 de maio de Educación.
- Circular 19/2007 de Dirección Xeral de F.P e Ensinanzas especiais sobre a organización académica e avaliación das ensinanzas de idiomas de réxime especial ao abeiro do Decreto 191/2007 do 20 de setembro nas EEOOII para o curso 2007/2008.

- *Guía para a elaboración das programacións didácticas das EEOOI* (Xunta de Galicia, Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, 2007).

Outra documentación de referencia:

- Marco común europeo de referencia para as linguas (MCERL).
- Portfolio europeo das linguas (PEL).

B. CARACTERÍSTICAS DO DEPARTAMENTO

O departamento de español no curso 2009-2010 está formado por Lourdes Lema Porteiro, profesora funcionaria de carreira e Xefa do Departamento.

Este ano impártense só tres grupos, despois de suprimir un de Básico 2 que se ofrecía inicialmente.

- Básico 1: luns, martes e xoves de 17.00 a 18.30.
- Básico Integrado: luns, mércores e xoves de 15.30 a 17.00.
- Intermedio Integrado: martes, xoves e venres de 12.00 a 13.30.

O noso alumnado é moi heteroxéneo debido a súa orixe, coñecementos previos ou idade. Ademais, a diferenza dos outros idiomas que se estudan na escola, a matrícula aínda segue aberta porque o estudantes teñen circunstancias especiais que non lles permiten incorporarse ao curso cando o dicta a Consellería. Referímonos a estudantes estranxeiros ou inmigrantes que chegan a nosa cidade durante estes meses. A escola de maneira excepcional permite a súa incorporación estudando individualmente a súa situación para poder, ben colocalos no nivel que lle corresponde, tendo en conta a súa formación en español acreditada con algún título, ou ben, facendo una proba de nivel que se lle solicitou ás autoridades competentes e que se vai realizar a finais do mes de outubro.

2. NIVEL BÁSICO

A. DEFINICIÓN DO NIVEL

O nivel Básico presentará as características do nivel de competencia A2, segundo este nivel se define no MECRL.

O nivel Básico ten a finalidade de capacitar, fóra das etapas ordinarias do sistema educativo, para utilizar o idioma oralmente e por escrito de maneira eficaz e apropiada en actividades comunicativas sinxelas e habituais, relativas a necesidades inmediatas, e que requiran comprender e producir textos breves nun rexistro neutro que conteñan expresións e estruturas básicas e termos sinxelos.

Este nivel de uso do idioma permitirá igualmente actuar en situacións cotiás de comunicación como intermediario entre falantes de distintas linguas que non poidan comprenderse de forma directa.

A hora de describir de forma xeral este nivel temos que acudir á descrición que o MCER fai deste nivel:

“É capaz de comprender e utilizar expresións cotiás de uso moi frecuente así como frases sinxelas destinadas a satisfacer necesidades de tipo inmediato. Pode presentarse a si mesmo e aos outros, pedir e dar información persoal básica sobre o seu enderezo, as súas pertenzas e as persoas que coñece. Pode relacionarse de forma elemental sempre que o seu interlocutor fale devagar e con claridade e estea disposto a cooperar.”

(Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas: Aprendizaxe, Ensino, Avaliación.. Consello de Europa. Anaya, 2002, p.27)

Este curso de carácter xeral ten unha duración de 130 horas de asistencia obrigatoria e supón, como mínimo, unha dedicación equivalente de preparación e seguimento fóra da aula.

B. OBXECTIVOS:

B.1. Obxectivos xerais do nivel Básico :

Tal e como establece o Decreto 191/2007 no seu anexo 1, o nivel básico ten que presentar as características do nivel de competencia A2 segundo o MCER define este nivel. A finalidade do nivel básico é “capacitar para utilizar o español oralmente e por escrito de maneira eficaz e apropiada en actividades comunicativas sinxelas e habituais, relativas a necesidades inmediatas, e que requiran comprender e producir textos breves nun rexistro neutro que conteñan expresións e estruturas básicas e termos sinxelos”.

O Decreto 191/2007 tamén establece:

- Os obxectivos xerais deste nivel para o desenvolvemento das destrezas receptivas ou pasivas (comprensión oral e escrita) e das destrezas produtivas ou activas (expresión e interacción oral e escrita).
- Os obxectivos específicos para cada un dos cursos do nivel básico para o desenvolvemento das destrezas receptivas ou pasivas (comprensión oral e escrita) e das destrezas produtivas ou activas (expresión e interacción oral e escrita).

O primeiro curso de nivel básico ten como referencia os niveis A1 e A 2.1 do *Marco común europeo de referencia para las lenguas*. Ao finalizar este curso, o alumno estará capacitado para:

COMPRESIÓN ORAL.

Comprender o sentido xeral, a información esencial e os puntos principais de textos breves, referidos a asuntos da vida cotiá, ben estruturados, articulados a una velocidade lenta e con claridade, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, nunha variedade de lingua estándar, e sempre que as condicións acústicas sexan boas e a mensaxe non estea distorsionada.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ORAL.

Producir textos orais breves, referidos a asuntos da vida cotiá, tanto en comunicación cara a cara como por teléfono ou outros medios técnicos, e comunicarse de forma comprensible, aínda que resulten evidentes o acento estranxeiro, as pausas e titubeos, e sexa necesaria a repetición, a paráfrase e a cooperación dos interlocutores para manter a comunicación.

COMPRENSIÓN LECTORA.

Comprender o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais e os detalles relevantes en textos breves referidos a asuntos da vida cotiá, de estrutura sinxela e clara, nunha variedade de lingua estándar.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ESCRITA.

Escribir textos breves e de estrutura sinxela, referidos a asuntos da vida cotiá, nos que se pide ou transmite información, utilizando axeitadamente os recursos de cohesión e as convencións ortográficas e de puntuación máis elementais.

B.2. Obxectivos específicos do curso Básico 1:

COMPRENSIÓN ORAL

- Comprender fórmulas básicas de contacto social, como saúdos, despedidas, desculpas, agradecementos, etc.
- Comprender o esencial en conversas sobre temas frecuentes que se refiren ao ámbito persoal (familia, traballo...), sempre que se fale con lentitude, articulando axeitadamente os sons, e que se poidan pedir aclaracións e repeticións.
- Comprender o interlocutor en transaccións moi básicas (por exemplo, mercar o xornal ou pedir un café), sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado e que se poidan pedir aclaracións e repeticións.
- Comprender instrucións básicas pronunciadas lenta e claramente e seguir indicacións sinxelas e breves (por exemplo, na aula, para orientarse nunha cidade...), sempre que se poidan pedir aclaracións e repeticións.
- Comprender a información esencial de pasaxes curtas gravadas que traten sobre asuntos cotiáns, que estean pronunciadas con lentitude e claridade.
- Utilizar estratexias que faciliten a comprensión: por exemplo, deducir do contexto o significado posíbel dos termos descoñecidos, axudarse dos acenos, da entoación, dos coñecementos doutras linguas, etc.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ORAL

- Establecer contactos sociais moi breves utilizando saúdos, despedidas, agradecementos, desculpas e outras fórmulas de cortesía de estrutura moi sinxela.
- Presentarse e intercambiar información sobre si mesmo ou sobre outra persoa (nome, profesión, idade, residencia, relacións familiares, orixe, etc.).
- Facer invitacións e propostas e reaccionar adecuadamente ante elas.
- Facer compras sinxelas dicindo o que se quere e preguntando o prezo.
- Dar instrucións e indicacións moi breves e sinxelas e reaccionar adecuadamente ante elas.
- Falar de experiencias persoais e de actividades cotiás de forma moi sinxela e breve.
- Expresar de forma sinxela sentimentos e sensacións físicas frecuentes (fame, frío, calor, satisfacción, insatisfacción, afecto, etc.).
- Expresar de forma sinxela gustos, preferencias e intereses.
- Pedir a colaboración do interlocutor: por exemplo, dicir que algo non se entende, pedir que se repita, que se soletree un nome, que se fale máis devagar, que se reformule a pregunta, etc.

COMPRESIÓN DE LECTURA

- Comprender textos que inclúan información persoal básica propia e doutras persoas, como formularios, carnés, etc.
- Comprender instrucións breves e sinxelas, indicacións e información básica en letreiros e carteis nas rúas, tendas, restaurantes, medios de transporte e outros servizos e lugares públicos, especialmente se contan con apoio visual.
- Comprender en notas persoais mensaxes breves que conteñan informacións, instrucións e indicacións relacionadas con actividades e situacións da vida cotiá.
- Comprender o sentido global e localizar información relevante en textos claramente estruturados relacionados con temas da súa experiencia, por exemplo listaxes, horarios, páxinas amarelas, dicionarios, catálogos de prezos, guías de ocio, etc.

- Comprender correspondencia persoal moi breve e sinxela, como por exemplo postais, felicitacións, correos electrónicos, etc.
- Utilizar estratexias que faciliten a comprensión: por exemplo, deducir do contexto o significado posíbel dos termos descoñecidos, axudarse de materiais de consulta, dos coñecementos doutras linguas, etc.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ESCRITA

- Completar un cuestionario, formulario ou impreso con informacións persoais básicas: nome, nacionalidade, idade, etc.
- Tomar notas e escribir mensaxes moi breves e sinxelas a partir dunha información transmitida oralmente, sempre que poida pedir que lle repitan ou reformulen a información.
- Escribir anuncios sinxelos, notas ou mensaxes con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás ou de inmediata necesidade, por exemplo listas de tarefas, listas de compras, etc.
- Escribir correspondencia persoal moi breve e sinxela, como por exemplo postais, felicitacións, correos electrónicos, etc., sobre temas da vida cotiá.
- Utilizar elementos coñecidos lidos nun texto escrito para elaborar os propios textos, e organizar estes de acordo con textos modelo.

B.3. Obxectivos específicos do curso Básico integrado:

COMPRENSIÓN ORAL

- Comprender o sentido xeral e a información específica de conversas cotiás que se desenvolvan na súa presenza, e identificar un cambio de tema.
- Comprender o interlocutor en transaccións e xestións básicas (por exemplo, mercar un billete de tren ou elixir o menú nun restaurante) sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado e que se poidan pedir aclaracións e repeticións.
- Comprender o significado global e as informacións relevantes dunha comunicación telefónica moi sinxela (conversas ou mensaxes gravadas),

sempre que non haxa distorsión do son e se poidan pedir repeticións e aclaracións.

- Comprender os puntos principais e os detalles relevantes en mensaxes e anuncios públicos, transmitidos por medios técnicos ou de viva voz, que conteñan instrucións, indicacións ou outra información en situacións de necesidade inmediata (avisos de perigo, horarios en estacións...).
- Comprender textos sinxelos que relaten experiencias persoais, captando tanto as liñas xerais como os aspectos secundarios de relevancia, sempre que se fale lentamente e nunha linguaxe estándar.
- Comprender a información esencial en exposicións e presentacións públicas breves e
- sinxelas, referidas a temas habituais e coñecidos.
- Comprender o sentido xeral e a información esencial de textos audiovisuais tales como partes meteorolóxicos ou informativos, cando os comentarios contén co apoio de imaxes ou con outro apoio documental.
- Utilizar estratexias que faciliten a comprensión: por exemplo, deducir do contexto o significado posíbel dos termos descoñecidos, axudarse dos acenos, da entoación, dos coñecementos doutras linguas, etc.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ORAL

- Establecer contactos sociais breves utilizando saúdos, despedidas, agradecementos, desculpas e outras fórmulas de cortesía de estrutura sinxela, adecuadas á situación e ao interlocutor.
- Iniciar, manter e rematar unha conversa, tomar a palabra ou reclamar atención, utilizando expresións básicas.
- Desenvolverse en transaccións e xestións cotiás (as viaxes, o aloxamento, as compras...).
- Facerse entender nunha entrevista e poder dar nela información moi básica, ou intercambiar ideas sobre temas habituais.
- Describir de forma breve e sinxela persoas, lugares e obxectos en conversas informais en relación con asuntos cotiás.
- Contar unha historia breve e sinxela, cun nivel moi básico de coherencia e cohesión.

- Facer anuncios breves, sinxelos e previamente ensaiados, sobre temas habituais e coñecidos, respondendo preguntas breves e sinxelas dos ouvintes se lles repiten e se lle axudan coas respostas.
- Expresar de forma sinxela a opinión sobre un tema coñecido, mostrando acordo ou desacordo.
- Expoñer plans e facer hipóteses de forma breve e sinxela. en conversas informais en relación con asuntos cotiáns.
- Pedir a colaboración do interlocutor: por exemplo, dicir que algo non se entende, pedir que se repita, que se soletree un nome, que se fale máis devagar, que se reformule a pregunta, etc.

COMPRESIÓN DE LECTURA

- Comprender instrucións, indicacións e información básica en letreiros e carteis nas rúas, tendas, restaurantes, medios de transporte e outros servizos en lugares públicos, por exemplo bibliotecas, centros de estudo, teatros, etc.
- Comprender o sentido global e localizar información relevante en textos relacionados con temas da súa experiencia, por exemplo revistas, guías de ocio, páxinas web, folletos ilustrados, etc.
- Comprender correspondencia persoal breve e sinxela, por exemplo cartas, correos electrónicos, etc.
- Comprender correspondencia formal breve sobre cuestións prácticas, tales como a concesión dunha bolsa, a confirmación dun pedido, a reserva dun hotel, etc.
- Comprender o sentido xeral e identificar información relevante en textos xornalísticos breves e sinxelos, que describan feitos e acontecementos, especialmente se contan con apoio visual.
- Utilizar estratexias que faciliten a comprensión: por exemplo, deducir do contexto o significado posíbel dos termos descoñecidos, axudarse de materiais de consulta, dos coñecementos doutras linguas, etc.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ESCRITA

- Dar informacións sobre a actividade profesional, a formación, os hábitos e os intereses, por exemplo redactar un curriculum vitae esquemático, cubrir enquisas e cuestionarios breves, etc.
- Describir de xeito sinxelo lugares, obxectos e persoas.
- Narrar e describir de forma sinxela e breve feitos e experiencias así como expoñer plans e presentar proxectos relacionados con temas cotiáns como a familia, as condicións de vida, a formación, o traballo, etc.
- Escribir correspondencia persoal breve e sinxela, como por exemplo cartas, correos electrónicos, postais, etc., na que se expresen sentimentos, opinións e actitudes.
- Escribir correspondencia formal sinxela e breve na que se solicite un servizo ou se pida información, nun rexistro axeitado á situación de comunicación.
- Utilizar elementos coñecidos lidos nun texto escrito para elaborar os propios textos, e organizar estes de acordo con textos modelo.

C. CONTIDOS XERAIS BÁSICOS

Todas as competencias humanas contribúen á capacidade comunicativa do alumnado e poden considerarse aspectos da competencia comunicativa, tanto as competencias lingüísticas como as competencias xerais, das que nos imos ocupar neste apartado.

C.1. COMPETENCIAS XERAIS

Competencia sociocultural

O alumnado debe adquirir un coñecemento da sociedade, da mentalidade e da cultura española, pois a ausencia de competencia sociocultural pode distorsionar a comunicación.

O desenvolvemento destes contidos enmarcarase nunha perspectiva intercultural. O léxico e as estruturas utilizados para os desenvolver adecuaranse aos obxectivos do Nivel Básico. Non terán que aparecer necesariamente nun apartado específico da programación, xa que a maioría

deles poden presentarse formando parte das diferentes áreas temáticas, coas que están estreitamente relacionados.

Teranse en conta as seguintes áreas:

A vida cotiá: a distribución do día e a rutina diaria: horarios e hábitos de comida, alimentos asociados; horarios e costumes relacionados co traballo; os ciclos anuais (estacións, festas e vacacións); actividades de lecer, etc.

As convencións sociais e as fórmulas de cortesía en situacións da vida cotiá: comportamento na mesa, felicitacións, invitacións, presentacións, puntualidade, regalos, saúdos e despedidas; tabús, vestiario, etc.

As condicións de vida: condicións da vivenda, condicións laborais (introdución ao mundo laboral, busca de emprego...), sanidade (seguridade social, hábitos de saúde e hixiene...), transporte, sistema educativo, etc.

Os servizos públicos: servizos de comunicación (teléfono, correo...), medios de transporte e tipos de establecementos.

As relacións persoais: estrutura e relacións sociais e familiares: relacións familiares, xeracionais e profesionais; relacións entre distintos grupos sociais, relación coas autoridades ou coa Administración, etc.

Valores, crenzas e actitudes: principais festas populares, costumes e tradicións máis frecuentes, celebracións máis significativas e comportamento nelas (p.e., en aniversarios...), principais relixións, etc.

A linguaxe corporal e os sons paralingüísticos: expresións faciais, acenos, posturas, distancia interpersonal, contacto visual; calidade de voz, ton, volume, etc.

Competencia estratéxica

A programación didáctica ten en conta as estratexias de aprendizaxe e de comunicación. É importante facerlles comprender aos alumnos a importancia de establecelas como base para o desenvolvemento da competencia comunicativa, especialmente no Nivel Básico, para que poidan autodirixir conscientemente a súa aprendizaxe. Non serán avaliadas directamente, pero o maior ou menor grao de aplicación destas influirá na consecución dos obxectivos.

As estratexias que cómpre ter en conta nas distintas programacións didácticas para lle axudar ao alumnado a comprender, aprender ou lembrar nova información son, entre outras:

C.2. COMPETENCIAS COMUNICATIVAS

C.2.1. COMPETENCIAS LINGÜÍSTICAS

Considéranse incluídos no Nivel Básico 2 todos os contidos consignados para o Nivel Básico 1 segundo a súa pertinencia para acadar os obxectivos dese nivel.

CONTIDOS LÉXICO-SEMÁNTICOS: BÁSICO 1 E BÁSICO 2 (INTEGRADO)

Sínálanse os aspectos que o alumno debe ser capaz de comprender ou producir dos temas xerais que se indican. O léxico e as estruturas lingüísticas utilizados para desenvolver estes aspectos adecuaranse aos obxectivos que marca cada un dos dous cursos do Nivel Básico.

Os contidos léxico-semánticos adaptaranse ás realidades socioculturais dos países nos que se fala español.

BÁSICO 1

Identificación persoal: Nome – Enderezo - Teléfono, enderezo electrónico - Data e lugar de nacemento - Idade e sexo - Estado civil - Orixe e nacionalidade - Profesión propia e dos achegados - Familia directa - Gustos e hábitos.

Vivenda, fogar e contorna: A vivenda e as súas dependencias: partes da casa - Mobiliario básico.

Actividades da vida diaria: Na casa - No traballo.

Tempo libre e ocio: Actividades de lecer (xogos, deportes, prensa, radio, televisión...).

Actividades culturais (cine, teatro, museos, exposicións...).

Viaxes e transportes: Lugares de interese público - Transporte público (horarios, billetes, medios de transporte) - Transporte particular.

Relacións humanas e sociais: Relacións con outras persoas: familiares, amorosas, de amizade, etc. - Invitacións e citas - Formas de tratamento sinxelas - Correspondencia persoal.

Saúde e coidados físicos: Estado físico (dor, malestar) e necesidades corporais (sono, fame, cansazo, frío, ir ao baño...) - Hixiene e coidado corporal - Partes do corpo.

Educación: Material e actividades da aula.

Compras e actividades comerciais: Establecementos comerciais - Prezos e formas básicas de pagamento.

Alimentación: Alimentos - Comidas do día - Tipos de comida e bebida.

Tipos de establecementos: cafés, bares, restaurantes...

Bens e servizos: Correos e telecomunicacións - Servizos de emerxencia.

Lingua e comunicación: Actividades de lingua (comprender, falar, repetir...).

Metalinguaxe non especializada (letra, son, frase...).

Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Animais e plantas da contorna – Estacións do ano.

Fenómenos atmosféricos (calor, frío, chuvia, sol...).

Ciencia e tecnoloxía: Medios técnicos de comunicación (telefonía, internet)

BÁSICO 2

Identificación persoal: Formación e experiencia laboral - Descrición persoal: carácter, preferencias, crenzas - Descrición persoal: aspecto físico.

Vivenda, fogar e contorna: Mobiliario - Electrodomésticos e aparellos electrónicos

A vivenda e a contorna – Alugueiro - Servizos (auga, luz, calefacción...).

Tempo libre e ocio: Afeccións e intereses

Viaxes e transportes: Vacacións – Aloxamento – Equipaxe – Documentación - Lugares de interese turístico.

Relacións humanas e sociais: Actos sociais: festas, reunións - Correspondencia formal.

Saúde e cuidados físicos: Accidentes - Saúde e enfermidade.

Educación: Centros de ensino - Tipos de estudos.

Compras e actividades comerciais: Artigos para a casa - Moda e vestido.

Alimentación: Comida: preparación e sabores - Materiais e utensilios.

Bens e servizos: Bancos – Institucións - Servizos médicos - Servizos sociais.

Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Previsións meteorolóxicas - Paisaxe: campo, cidade.

Ciencia e tecnoloxía: Aparellos de uso cotián

CONTIDOS GRAMATICAIS: BÁSICO 1 E BÁSICO 2.

Básico 1:

Contidos gramaticais.

- ❖ Tipos de oración, elementos constituíntes e a súa posición.
- ❖ Oración declarativa.
- ❖ Oración interrogativa.
- ❖ Oración exclamativa.
- ❖ Fenómenos de concordancia: suxeito□predicado□atributo.
- ❖ A oración composta.
- ❖ Expresión de relacións lóxicas. Oración composta por coordinación:
  - ❖ Copulativas: y/e.
  - ❖ Disxuntivas: o/u.
  - ❖ Adversativas: pero, pues.
- ❖ Oración composta por subordinación:
  - ❖ Causa: porque.
  - ❖ Resultado: asíque, por eso, entonces.
  - ❖ Relacións temporais.
    - ❖ Simultaneidade no presente e no pasado: cuando, mientras.
- ❖ sintagma nominal
  - ❖ Núcleo.
  - ❖ Substantivo.
  - ❖ Clases: comúns e propios.
  - ❖ Xénero: con e sen oposición.
  - ❖ Número: con e sen oposición.
  - ❖ Pronomes.
  - ❖ Persoais: átonos e tónicos.
  - ❖ Reflexivos en construcións pronominais
  - ❖ Demostrativos: formas de proximidade e de distancia.
  - ❖ Indefinidos: con e sen oposición de xénero ou número.
  - ❖ Interrogativos / exclamativos: con e sen oposición de xénero ou número.
  - ❖ Modificación do núcleo.
  - ❖ Determinantes.
  - ❖ Artigos: determinados e indeterminados.
  - ❖ Demostrativos: formas de proximidade e de distancia.
  - ❖ Posesivos: formas átonas.

- ❖ Cuantificadores: numerais cardinais e outros cuantificadores.
- ❖ Aposición.
- ❖ Posición dos elementos do sintagma.
- ❖ (Det. +) N (+ SAdx.) (+ SPrep.).
- ❖ Fenómenos de concordancia. Concordancia dos determinantes e modificadores co núcleo.
- ❖ Funcións sintácticas do sintagma: sux., atrib., OD, OI e CC.
- ❖ sintagma adxectivo.
- ❖ Núcleo: adxectivo.
- ❖ Xénero: con oposición xenérica (□o/□a; □O/□a) e invariables.
- ❖ Número: regras xerais (O/□ [e]s).
- ❖ Grao: positivo.
- ❖ Modificación do núcleo mediante SAdv., SAdx. e SPrep.
- ❖ Posición dos elementos do sintagma.
- ❖ (SAdv. +) N (+ SAdx.) (+ SPrep.).
- ❖ Funcións sintácticas do sintagma: atributo.
- ❖ sintagma verbal.
- ❖ Núcleo: verbo.
- ❖ Tempo.
- ❖ Expresión do presente: pres. do indic. Dos verbos regulares e irregulares.
- ❖ Expresión do pasado: pret. indefinido e pret. perfecto dos verbos regulares e dalgúns irregulares.
- ❖ Expresión do futuro: ir a + inf.; pres. do indic.
- ❖ Aspecto.
- ❖ Contraste durativo / habitual: estar + xer. / pres. do indic.
- ❖ Contraste incoativo / terminativo: empezar, comenzar a + inf. / acabar, dejar, terminar de inf.
- ❖ Modalidade.
- ❖ Factualidade: indicativo.
- ❖ Necesidade: tener que + inf.
- ❖ Obriga: tener, haber que + inf.; deber + inf.
- ❖ Capacidade: poder + inf.; saber + inf.
- ❖ Permiso: poder + inf.

- ❖ Posibilidade: poder + inf.
- ❖ Prohibición: no poder + inf.
- ❖ Intención: ir a + inf.; querer + inf.
- ❖ Desexo: querer + inf.
- ❖ Voz activa e pasiva reflexa.
- ❖ Modificación do núcleo mediante negación.
- ❖ Posición dos elementos do sintagma.
- ❖ (Neg.+) N.
- ❖ Funcións sintácticas do sintagma.
- ❖ sintagma adverbial.
- ❖ Núcleo: adverbio e locucións adverbiais máis usuais.
- ❖ Clases: modo, cantidade e grao, espazo, tempo, interrogación e exclamación, negación e afirmación.
- ❖ Grao: positivo.
- ❖ Modificación do núcleo mediante SAdv. e SPrep.
- ❖ Posición dos elementos do sintagma.
- ❖ (SAdv. +) N (+ SPrep.).
- ❖ Funcións sintácticas do sintagma: CC.
- ❖ sintagma preposicional.
- ❖ Relacionantes: preposicións e locucións prepositivas máis usuais.
- ❖ Modificación do sintagma mediante SAdv, SPrep.
- ❖ Posición dos elementos do sintagma.

Básico 2:

Contidos gramaticais:

1. A oración simple.

1.1. Tipos de oración, elementos constituíntes e a súa posición.

1.1.1. Oración declarativa.

1.1.1.1. OI / OD en posición inicial.

1.1.1.2. Se impersonal en posición inicial.

1.1.1.3. Posición da negación.

1.1.1.4. Formas elípticas.

1.1.2. Oración imperativa.

1.1.2.1. Verbo en posición inicial.

1.1.2.2. Neg. en posición inicial.

1.2. Fenómenos de concordancia.

2. A oración composta.

2.1. Expresión de relacións lóxicas. Oracións compostas por subordinación.

2.1.1. Comparación: como, que.

2.1.2. Condición: si.

2.1.3. Causa: es que, que.

2.1.4. Finalidade: para (+ inf.).

2.1.5. Relacións temporais: anterioridade antes de + inf. Posterioridade después de + inf. simultaneidade no presente, no pasado e no futuro: cuando, mientras.

3. O sintagma nominal.

3.1. Núcleo.

3.1.1. Substantivo.

3.1.1.1. Grao: os diminutivos.

3.1.2. Pronomes.

3.1.2.1. Persoais: átonos e tónicos.

3.1.2.2. Posesivos: para un só posuidor, para varios posuidores.

3.1.2.3. Reflexivos.

3.1.2.4. Indefinidos: con e sen oposición de xénero ou número.

3.1.2.5. Interrogativos / exclamativos: con e sen oposición de xénero ou número.

3.2. Modificación do núcleo.

3.2.1. Determinantes.

3.2.1.1. Posesivos: formas tónicas.

3.2.1.2. Cuantificadores: numerais ordinais e outros cuantificadores.

3.2.2. Aposición.

3.2.3. Modificación mediante SAdx., SPrep. e frase de relativo.

3.3. Posición dos elementos do sintagma.

3.3.1. (Det. +) (SAdx. +) N (+ SAdx.) (+ SPrep.) (+ frase de relativo).

3.4. Funcións sintácticas do sintagma: sux., atrib., OD, OI e CC.

4. O sintagma adxectivo.

4.1. Núcleo: adxectivo.

4.1.1. Grao: comparativo e superlativo.

4.2. Modificación do núcleo mediante SAdv., SAdx. e SPrep.

4.3. Posición dos elementos do sintagma.

4.3.1. (SAdv. +) N (+ SAdx.) (SPrep.).

4.4. Funcións sintácticas do sintagma: atrib.

5. O sintagma verbal.

5.1. Núcleo: verbo.

5.1.1. Tempo.

5.1.1.1. Expresión do presente: pres. do indic. e do subx. dos verbos regulares e irregulares.

5.1.1.2. Expresión do pasado: pret. indefinido, per $\square$ fecto e imperfecto do indic.

5.1.1.3. Expresión do futuro: ir a / estar a punto de + inf.; pres. do indic.; futuro simple e pres. do subx.

5.1.2. Aspecto.

5.1.2.1. Contraste durativo / habitual: estar + xer. / pres. do indic.; soler + inf.

5.1.2.2. Contraste iterativo / puntual: soler + inf. / pret. indefinido.

5.1.2.3. Contraste incoativo / terminativo: empezar, comenar a + inf. / acabar, deixar, terminar de + inf.

5.1.3. Modalidade.

5.1.3.1. Factualidade: indicativo.

5.1.3.2. Obriga: imperativo.

5.1.3.3. Permiso: imperativo.

5.1.3.4. Posibilidade: a lo mejor + oración.

5.1.3.5. Prohibición: imperativo negativo.

5.1.3.6. Desexo: subordinada substantiva.

5.1.4. Voz activa e pasiva reflexa.

5.2. Modificación do núcleo mediante negación.

5.3. Posición dos elementos do sintagma.

5.3.1. (Neg. +) N.

5.4. Funcións sintácticas do sintagma: verbo, sux., atrib., OD e CC.

6. O sintagma adverbial.

6.1. Núcleo: adverbio e locucións adverbiais.

6.1.1. Clases: modo, cantidade e grao; espazo, tempo; interrogación e exclamación; negación, afirmación e dúbida.

6.1.2. Grao: comparativo e superlativo.

6.2. Modificación do núcleo mediante SAdv. e SPrep.

6.3. Posición dos elementos do sintagma.

6.3.1. (SAdv. +) N (+ SPrep.).

6.4. Funcións sintácticas do sintagma: CC.

7. O sintagma preposicional.

7.1. Relacionantes: preposicións e locucións prepositivas.

7.2. Modificación do sintagma mediante SAdv.

7.3. Posición dos elementos do sintagma.

7.3.1. (Mod. +) Relac. + termo.

7.4. Funcións sintácticas do sintagma preposicional: atrib., OD, OI, CC e suplemento.

Contidos ortográficos: Básico 1 e Básico 2.

Básico 1

1. Representación gráfica de fonemas e sons:

- correspondencia entre fonemas e letras.

2. Uso da maiúscula no principio de oración e nos nomes propios.

3. Signos ortográficos.

- Acento en partículas interrogativas e exclamativas, en pron. tónicos e no vocabulario e formas verbais do nivel.
- Signos interrogativos e exclamativos de apertura e peche.
- Coma, punto, puntos suspensivos, paréntese e guión.

Básico 2

1. Representación gráfica de fonemas e sons.

- Casos excepcionais.
2. Signos ortográficos.
    - Acento en partículas interrogativas e exclamativas, en pron. tónicos e no vocabulario e formas verbais do nivel.
    - Coma, punto, puntos suspensivos, paréntese, guión.
  3. División de palabras no final da liña. Estrutura silábica.

Contidos fonéticos: Básico 1 e Básico 2:

Básico 1

Contidos fonéticos.

1. Sons e fonemas vocálicos
  - Vogais.
  - Ditongos e tritongos.
  - Hiatos.
2. Sons e fonemas consonánticos.
  - Sistema consonántico.
  - Secuencias en principio e interior de palabra.
3. Procesos fonolóxicos.
  - Contracción do artigo el ante as preposicións a e de.
  - Fricatización de /b/, /d/, /g/ en posición intervocálica.
  - Sonorización de /p/, /t/, /k/ en posición final de sílaba.
4. Acento dos elementos léxicos illados.
5. Acento e atonicidade: patróns tonais no sintagma.
  - Art. / pos. + subst.; pron. pers. átono + verbo; prep. monosilábica + subst. /
pron. tónico.

Básico 2

Contidos fonéticos.

- 1.1. Procesos fonolóxicos.

- 1.1.1. Fricatización de /b/, /d/, /g/ en posición inter□ vocálica.
- 1.1.2. Sonorización de /p/, /t/, /k/ en posición final de sílaba.
- 1.1.3. Epéntese de <r> en imperativo de 2ª pers. do plural + □os.
- 1.2. Acento dos elementos léxicos illados.
- 1.3. Acento e atonicidade: patróns tonais no sintagma.

C.2.2. COMPETENCIA SOCIOLINGÜÍSTICA

Para que a comunicación sexa eficaz, o falante non só ten que coñecer os recursos dispoñíbeis, senón tamén saber utilízalos axeitadamente en cada contexto. A competencia sociolingüística consiste na capacidade do falante de interpretar diferentes situacións e comportarse de forma axeitada nelas. O alumnado debe adquirir as competencias sociolingüísticas que lle permitan comunicarse con efectividade ao nivel básico. Entre estas encóntranse o coñecemento e o uso de marcadores lingüísticos de relacións sociais, fórmulas de tratamento, saúdos e normas de cortesía.

Ao final do Nivel Básico estará en condicións de desenvolverse axeitadamente en intercambios sociais moi breves no ámbito das relacións persoais, utilizando fórmulas cotiás de saúdo e tratamento, e amosará de maneira adecuada a linguaxe corporal que corresponda. Estará en condicións, por exemplo, de realizar invitacións, suxestións, pedir desculpas e responder a elas.

Así mesmo, estará en condicións de realizar funcións básicas da lingua como intercambiar e demandar información e responder a ela ou expresar opinións e actitudes de xeito sinxelo en contextos relacionados coas condicións de vida; e de desenvolverse nas relacións sociais de modo sinxelo pero con eficacia (utilizando as expresións máis sinxelas e correntes, seguindo fórmulas básicas, coñecendo as correspondentes convencións sociais, sabendo tomar a palabra, etc.).

BÁSICO 1

Ao final do primeiro curso do Nivel Básico, o alumnado estará en condicións de establecer contactos sociais básicos axeitados en contextos da vida cotiá, e relacionados coa utilización de servizos públicos e as relacións persoais utilizando as convencións sociais e as fórmulas de cortesía máis sinxelas e

cotiás relativas a saúdos, despedidas e presentacións; e utilizando expresións como “por favor”, “grazas”, “síntoo moito”, etc.

BÁSICO 2 (INTEGRADO)

Ao final do segundo curso do Nivel Básico, o alumnado estará en condicións de desenvolverse axeitadamente en intercambios sociais moi breves no ámbito das relacións persoais, utilizando fórmulas cotiás de saúdo e tratamento, e amosarán de maneira adecuada a linguaxe corporal que corresponda. Estarán en condicións, por exemplo, de realizar invitacións, suxestións, pedir desculpas e responder a elas.

Así mesmo, estará en condicións de realizar funcións básicas da lingua como intercambiar e demandar información e responder a ela, ou expresar opinións e actitudes de xeito sinxelo en contextos relacionados coas condicións de vida. Ademais, estará en condicións de desenvolverse nas relacións sociais de modo sinxelo pero con eficacia: utilizando as expresións máis sinxelas e correntes, seguindo fórmulas básicas, coñecendo as correspondentes convencións sociais, sabendo tomar a palabra, etc.

C.3. COMPETENCIAS PRAGMÁTICAS

As competencias pragmáticas refírense ao coñecemento que posúe o alumno ou a alumna dos principios segundo os cales as mensaxes se organizan, se estruturan e se ordenan para realizar funcións comunicativas.

C.3.1. CONTIDOS FUNCIONAIS

Os contidos funcionais responden aos obxectivos e fórmulanse en termos de expresión, pero considérase que inclúen tamén a comprensión e a interacción respectivas.

BÁSICO 1

Usos sociais da lingua:

Saudar e despedirse.

Presentarse ou presentar alguén.

Dirixirse a alguén.

Pedir desculpas.

Agradecer.

Felicitar.

Convidar.

Interesarse por persoas.

Reaccionar ante unha información con expresións que manifesten o sentimento adecuado á situación.

Control da comunicación:

Manifestar comprensión e incomprensión.

Pedir confirmación da comprensión ao interlocutor.

Solicitar axuda ao interlocutor para facilitar a comprensión: por exemplo, falar devagar, soletrear, repetir.

Preguntar o significado dunha palabra ou expresión.

Información xeral:

Pedir e dar información sobre datos persoais.

Pedir e dar información sobre lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades.

Preguntar ou expresar se existe algo, e se se sabe unha cousa.

Indicar posesión.

Indicar onde e cando ocorre algo.

Referirse a accións cotiás presentes.

Opiniós e valoracións:

Expresar intereses, preferencias e gustos (e contrarios).

Afirmar e negar algo.

Mostrar acordo, satisfacción (e contrarios).

Preguntar e expresar coñecemento ou descoñecemento, seguridade ou inseguridade.

Estados de saúde, sensacións e sentimentos:

Expresar sensacións físicas e sentimentos.

Petición de instrucións e suxestións:

Pedir axuda, obxectos e servizos.

Invitar, e reaccionar adecuadamente.

BÁSICO 2

Usos sociais da lingua:

Iniciar e concluír unha conversa telefónica.

Control da comunicación:

Reformular unha palabra ou expresión para facilitar a comprensión.

Información xeral:

Describir persoas, obxectos e lugares.

Referirse a accións e situacións presentes e pasadas.

Expoñer proxectos e formular hipótesis.

Opinións e valoracións:

Valorar un feito.

Xustificar unha opinión ou unha actividade.

Preguntar e expresar coñecemento ou descoñecemento.

Estados de saúde, sensacións e sentimentos:

Expresar estados de ánimo.

Petición de instrucións e suxestións:

Pedir e ofrecer axuda, obxectos e servizos.

Suxerir unha actividade.

C.3.2. CONTIDOS DISCURSIVOS

COHERENCIA E COHESIÓN

O texto é a unidade mínima de comunicación; para que teña validez debe ser coherente con respecto ao contexto e presentar unha cohesión interna que facilite a súa comprensión. O alumnado deberá adquirir, daquela, as competencias que lle permitan producir e comprender textos que teñan coherencia e cohesión.

BÁSICO 1

COHERENCIA

1. Asociar enunciados simples e memorizados coas situacións en que é adecuado utilizalos (fórmulas de cortesía, saúdos, despedidas).
2. Adaptar formas de tratamento e fórmulas sociais básicas (saúdos, despedidas) á relación social co interlocutor/a.
3. Seleccionar o léxico e as estruturas adecuadas para acadar o propósito comunicativo.
4. Adaptarse ás características, organización básica e formato dos textos orais e escritos aos que se enfronta ou que produce.
5. Utilizar recursos deícticos básicos para garantir a coherencia espazo-temporal.

COHESIÓN

1. Utilizar recursos moi sinxelos para iniciar, desenvolver ou rematar un texto escrito ou oral (dirixirse a alguén, tomar a palabra).
2. Utilizar os recursos básicos de puntuación seguindo as regras e convencións propias dos textos.
3. Utilizar os patróns básicos de entoación axeitados á situación comunicativa.
4. Manter, de forma incipiente, a concordancia na estrutura do texto para enmarcar a mensaxe.
5. Usar conectores básicos para enlazar grupos de palabras.

BÁSICO 2

COHERENCIA

1. Seleccionar o léxico e as estruturas adecuadas, e ofrecer información suficiente e relevante para acadar o propósito comunicativo.
2. Adaptarse ás características, á organización básica e ao formato dos textos orais e escritos aos que se enfronta ou que produce.
3. Recoñecer e usar un rexistro básico formal ou informal –dentro do estándar– de acordo co grao de familiaridade co interlocutor (tratamentos, xestos e actitudes).
4. Organizar a información aínda que sexa de modo lineal, de forma coherente e unitaria, evitando contradicións e repeticións.

COHESIÓN

1. Utilizar formulas adecuadas e sinxelas para cambiar de tema ou continuar con el.
2. Utilizar recursos sinxelos para iniciar, desenvolver ou rematar un texto escrito ou oral.
3. Utilizar recursos simples para evitar repeticións innecesarias.
4. Utilizar os recursos básicos de puntuación seguindo as regras e convencións propias dos textos.
5. Utilizar os patróns básicos de entoación axeitados á situación comunicativa.
6. Usar elementos deícticos para referirse a conceptos citados anteriormente.
7. Usar os conectores máis frecuentes para enlazar oracións.
8. Utilizar as concordancias necesarias para que haxa continuidade nas ideas expresadas.
9. Cohesionar o texto, retomando a información, con recursos sinxelos.

TIPOLOXÍA DE TEXTOS

Este apartado inclúe un repertorio de textos orais e escritos. A complexidade de cada un deles deberá ser adaptada aos obxectivos propios do nivel.

BÁSICO 1

Textos orais: Anuncios (instrucións e indicacións) - Contactos sociais - Conversas á cara – Transaccións – Presentacións.

Textos escritos: Fichas, formularios e cuestionarios – Listaxes – Horarios - Catálogos, páxinas amarelas, guías e folletos – Etiquetas - Billetes e entradas. Correspondencia persoal (cartas, tarxetas postais, correos electrónicos, fax, invitacións, felicitacións, tarxetas de visita...) - Anuncios (instrucións e indicacións) Carteis, letreiros e sinais – Menús -Textos literarios moi sinxelos - Manuais de instrucións - Notas e mensaxes - Dicionarios e *thesaurus* (dicionarios bilingües).

BÁSICO 2

Textos orais: Mensaxes - Anuncios (instrucións e indicacións) – Avisos – Horarios Entrevistas - Transaccións e xestións – Menús - Partes meteorolóxicos – Partes informativos -Exposición e presentación pública - Conversas á cara – Conversas telefónicas e mensaxes gravadas - Contos, historias e anécdotas – Presentacións.

Textos escritos: Fichas, formularios, cuestionarios e enquisas – Listaxes – Horarios -Catálogos, páxinas amarelas, guías e folletos - Etiquetas de produtos e embalaxes - Billetes e entradas - Correspondencia persoal (cartas, tarxetas postais, correos electrónicos, fax, invitacións, felicitacións, tarxetas de visita...) – Correspondencia formal - Anuncios (instrucións e indicacións) - Carteis, letreiros e sinais - Notas e mensaxes - Menús - Textos xornalísticos (noticias, ofertas de traballo...) - Textos literarios sinxelos -Currículos - Manuais de instrucións - Notas e mensaxes - Axendas e diarios - Tiras cómicas – Folletos - Receitas de cociña – Horóscopos - Programacións de radio e televisión - Carteleiras de espectáculos.

D. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS:

O proxecto didáctico consta de dez unidades didácticas, daranse cinco en cada cuadrimestre:

D.1. Secuenciación dos contidos de Básico 1 por cuadrimestre:

- 1º cuadrimestre (outubro-xaneiro): unidades 1 e 5 do *Manual de Español* e do *Libro de ejercicios*. En febreiro farase unha proba parcial de progreso.
- 2º cuadrimestre (febreiro-maio): unidades 6 a 10 do *Manual de Español* e do *Libro de ejercicios*. En xuño relizarase unha proba final de promoción.

D.2. Secuenciación dos contidos de Básico 2 (INTEGRADO) por cuadrimestre:

- 1º cuadrimestre (outubro-xaneiro): unidades 1 e 5 de *Aula Internacional 2*. En febreiro farase unha proba parcial de progreso, meramente informativa.
- 2º cuadrimestre (febreiro-maio): unidades 6 a 10 de *Aula Internacional 2*. En xuño relizarase unha proba final de certificación.

E. CRITERIOS DE AVALIACIÓN POR DESTREZAS DO NIVEL BÁSICO 1 E BÁSICO INTEGRADO:

Ao final do Nivel Básico, as alumnas e os alumnos deberán demostrar que posúen o grao de competencia comunicativa que se describe a seguir:

Comprensión oral

1. Identificar o sentido xeral e os detalles específicos de conversas e discusións informais sobre temas cotiáns ou relacionadas co traballo, desenvolvidas cunha pronuncia clara, en lingua estándar e a velocidade media.

Con este criterio de avaliación preténdese verificar que o alumnado é quen de comprender o que se fala acerca dos temas máis habituais dun ámbito próximo e nos que se dean opinións e se fale de experiencias persoais, sempre que as conversas ou discusións presenten unha pronuncia clara e se desenvolvan sen modismos nin expresións pouco frecuentes, e cunha velocidade normal.

2. Comprender o necesario en conversas formais e reunións de traballo que versen sobre a súa especialidade, sempre que o tema lle resulte familiar e

este estruturado con claridade, se fale a unha velocidade normal e se eviten moitos usos idiomáticos.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumnado para identificar e comprender a maior parte do contido de conversas que xorden habitualmente na súa práctica profesional, nas que se aborden temas relacionados co seu traballo, sempre que lle sexan coñecidos e que a conversa sexa clara e ben estruturada. Valorarase a capacidade de recapitular para informar outras persoas oralmente ou por escrito sobre os aspectos tratados nesas conversas.

3. Seguir as instrucións de funcionamento de aparellos de uso frecuente sempre que se poidan escoitar máis dunha vez.

Con este criterio avalíase a capacidade de reaccionar de forma axeitada, lingüísticamente ou coas accións pertinentes, ante instrucións para a utilización de instrumentos ou aparellos cotiáns (por exemplo, un ordenador), identificando as accións e a súa secuencia, e os obxectos esenciais para realizar a tarefa.

4. Seguir a información esencial dun debate longo, sempre que o discurso estea articulado con claridade e a velocidade media, en lingua estándar, nun rexistro formal que pode conter termos cultos de uso común e non especializados.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumnado para identificar e comprender o sentido xeral e a información esencial en monólogos sostidos nun rexistro formal que aborden temas coñecidos ou relacionados co seu traballo, sempre que a exposición sexa clara e ben estruturada.

5. Comprender o contido da información da maioría dos textos audiovisuais ou material gravado que trate temas coñecidos ou de carácter previsíbel, articulados de forma relativamente lenta e clara.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumno para comprender as ideas principais e detalles específicos de tipo informativo ou factual en textos orais audiovisuais de natureza informativa (reportaxes, entrevistas, noticiarios, documentais, etc.) que estean articulados con certa lentitude e claridade e nos que se traten temas coñecidos, aínda que non se comprendan algunhas opinións, hipóteses ou aspectos de natureza non informativa ou factual.

6. Comprender filmes e representacións teatrais, sempre que os elementos visuais e a acción conduzan gran parte do argumento e que se articulen con claridade e cun nivel de lingua sinxelo.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumnado para comprender e seguir a trama de textos teatrais e documentos audiovisuais de natureza narrativa (películas, series, etc.) nos que o nivel de lingua sexa sinxelo e estándar, e as axudas visuais permitan, malia a perda dunha parte da mensaxe, reconstruír o seu contido.

7. Utilizar estratexias que faciliten a comprensión, utilizando claves lingüísticas e non lingüísticas.

Con este criterio preténdese avaliar, en todas as tarefas de comprensión oral, a capacidade de utilizar estratexias que faciliten a comprensión e permitan superar eventuais dificultades, deducindo do contexto o significado probábel de termos ou enunciados descoñecidos, axudándose dos acenos, da entoación e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.), así como do coñecemento doutras linguas.

Expresión e interacción oral

1. Iniciar, manter e terminar espontaneamente conversas e discusións sobre temas de interese persoal ou relacionados coa súa especialidade, valéndose dun repertorio lingüístico sinxelo pero eficaz, amosando unha certa seguridade, e comprendelas sen dificultade se se fala en lingua estándar e cunha velocidade media.

Trátase de verificar con este criterio que o alumno é capaz de intercambiar e confirmar información e expresar opinións persoais, comprendendo o que se di se se articula con claridade, aínda que ás veces teña que pedir que lle repitan frases. Valorarase a capacidade de expresarse sobre temas algo abstractos como películas, música, libros, etc.

2. Desenvolverse con relativa seguridade e fluidez en transaccións da vida cotiá, enfrontándose a situacións menos correntes, argumentando ou explicando o motivo dun problema se se ten a cooperación do interlocutor.

Trátase de verificar a capacidade de obter e comunicar información concreta e sinxela; así como de pedir e seguir indicacións detalladas expresadas en lingua

estándar en situación da vida cotiá nas que se realizan transaccións menos habituais, como abrir una conta nun banco.

3. Intercambiar, en discusións formais e reunións de traballo, puntos de vista con precisión e relativa fluidez, ofrecendo breves razoamentos e explicacións nunha lingua estándar e en rexistro formal e con estruturas e léxico sinxelos pero adecuados á situación de comunicación.

Con este criterio téntase verificar a capacidade de tomar parte con certa confianza e fluidez en discusións formais habituais sobre temas que supoñen un intercambio de información respecto de feitos concretos ou nas que se dan instrucións ou solucións a problemas prácticos. Verifícase igualmente a capacidade de comprender gran parte do que se di relacionado coa súa especialidade en reunións de traballo, sempre que os interlocutores eviten un uso moi idiomático e pronuncien con claridade; así como a capacidade de expresar o seu punto de vista tamén con claridade, aínda que lle resulte algo custoso participar no debate.

4. Realizar, con facilidade e en lingua estándar, narracións, descricións e presentacións de experiencias, sentimentos e reaccións, acontecementos e contidos diversos, e expresar con razoábel fluidez ideas e opinións sobre temas que excedan a vida cotiá.

Trátase de avaliar a capacidade de expresarse sen apenas dificultade, seguindo unha secuencia lineal de elementos, presentándoos ordenadamente con vocabulario suficiente para expresarse con eficacia nos temas pertinentes para a súa vida diaria nos distintos ámbitos de interacción social, e tamén sobre feitos de actualidade.

5. Facer unha presentación breve e preparada en lingua estándar sobre un tema coñecido ou do seu interese, clara e ben estruturada, salientando as ideas principais cunha precisión suficiente e respondendo a preguntas aclaratorias ou complementarias aínda que necesite repeticións.

Avalíase con este criterio a capacidade de facer unha exposición en público previamente preparada, sinxela e articulada e estruturada de tal xeito que se poida seguir sen dificultade.

Valorarase tamén a capacidade de utilizar expresións para resaltar aspectos da intervención e de reaccionar lingüisticamente ante as posíbeis preguntas, se son previsíbeis, aínda que necesite repeticións.

6. Seguir unha entrevista cun patrón estruturado de preguntas establecido con anterioridade, confirmando a información, realizando preguntas complementarias ou respondendo a elas, tomando a iniciativa de cambio temático e facéndolle comentarios ao interlocutor.

Con este criterio avalíase á capacidade de interactuar para informarse e dar información, e propoñer un novo tema cando aparece unha vía interesante para a finalidade da interacción, facendo uso das estratexias de que dispón, como focalizar a atención do interlocutor ou usar frases incompletas. Valorarase tamén a capacidade de reaccionar ante unha resposta que non entenda ou tan longa que non a poida lembrar, interactuando para pedir repeticións e confirmar a comprensión mutua.

7. Interactuar de maneira cooperativa, cunha relativa fluidez, con corrección suficiente e pronuncia claramente intelixíbel para poder ser comprendido, malia un acento estranxeiro.

Con este criterio valorarase en todas as tarefas de expresión e interacción oral, a capacidade de chamar á atención do interlocutor, pedir repeticións para comprender mellor, repetir para focalizar a atención do interlocutor, etc. Valórase igualmente a expresión razoabelmente fluída aínda que existan pausas breves e circunloquios, e a corrección lingüística. Trátase de valorar tamén a adecuación sociolingüística na interacción e a utilización de frases feitas e locucións idiomáticas habituais da comunidade en cuestión. O intercambios comunicativos poderán presentar incorreccións pouco significativas que non distorsionen a comunicación.

Comprensión de lectura

1. Localizar e comprender información específica en textos usuais de uso cotián tanto do ámbito persoal como profesional ou público.

Con este criterio de avaliación preténdese verificar a capacidade de localizar información concretas en textos do seu interese ou que necesite cun fin particular, como poden ser cartas, catálogos e documentos oficiais breves.

2. Recoñecer a liña argumental xeral de textos literarios contemporáneos breves e sinxelos, e comprender textos dialogados breves en *sketchs* teatrais ou guións, sempre que estean escritos en lingua estándar e que o léxico, aínda que amplo, non conteña demasiados usos idiomáticos.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade de ler, cun nivel de comprensión global suficiente, textos narrativos, orixinais ou adaptados, que non presenten excesiva dificultade para o seu nivel, coa axuda ocasional do dicionario.

3. Localizar e identificar información relevante para unha tarefa específica en diferentes textos extensos en soporte papel ou dixital, redactados en lingua estándar, que poderán conter termos cultos usuais e non especializados.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumno para buscar, identificar e seleccionar información concreta nun texto extenso e complexo - textos xornalísticos, informes, catálogos, folletos- que verse sobre un tema do seu interese ou ámbito profesional coa finalidade de preparar, por exemplo, unha exposición ou un informe.

4. Comprender instrucións sinxelas relativas a un aparello escritas con claridade en soporte papel ou dixital.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumno para seguir instrucións que lle permitan poñer en marcha, manexar ou instalar aparellos relacionando o texto cos diagramas ou imaxes que faciliten a súa comprensión.

5. Identificar información relevante e as conclusións principais de textos informativos, narrativos e argumentativos, en soporte papel ou dixital, escritos con claridade e nunha lingua estándar e que traten temas coñecidos ou de actualidade.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumno para identificar as opinións, puntos de vista, valoracións e preferencias expresadas en textos de tipoloxía diversa.

6. Comprender a información relevante dos textos, mediante claves lingüísticas e non lingüísticas.

Trátase con este criterio de verificar, en todas as tarefas de comprensión de lectura, que se ten a capacidade de identificar palabras e ideas clave proporcionadas tanto polo texto coma polas imaxes que o ilustran, e de concentrarse nas unidades de sentido, inferindo o significado de termos a partir do contexto lingüístico e paralingüístico, e dos coñecementos que se poidan ter do tema, doutras linguas e das características do medio no que aparece a información (revistas, carteis, xornais, folletos, internet, etc.).

Expresión e interacción escrita

1. Escribir correspondencia persoal sinxela e breve na que se solicite información, se expresen sentimentos, reaccións, desexos e aspiracións, e se expliquen problemas con razoábel precisión, utilizando un repertorio léxico e un rexistro axeitados á situación de comunicación.

Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de escribir cartas formais e informais a persoas ligadas ao seu ámbito persoal e profesional nas que pide ou transmite información sinxela de carácter inmediato, salientando os aspectos que se consideran importantes, empregando a estrutura e características propias deste tipo de texto (cabeceira, despedida, sinatura, marxes...) e usando con razoábel corrección un repertorio de expresións fixas, e estruturas e locucións idiomáticas habituais.

2. Resumir información de diversas fontes así como parafrasear breves pasaxes utilizando a ordenación do texto orixinal.

Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de reescribir moi brevemente un texto en lingua estándar, incluíndo unicamente a información importante ou relevante.

Tamén se verifica a capacidade de reescribir expresándose coas súas propias palabras para reconstruír a información contida no texto orixinal, usando vocabulario, frases ou oracións distintas ás do devandito texto, pero equivalentes en significado, e organizando o material mediante o establecemento das relacións presentes no texto ou textos que se resumen.

3. Escribir textos narrativos e descritivos, en lingua estándar, coherentes e ben estruturados, sobre temas tanto concretos como abstractos do seu campo de interese.

Mediante este criterio avalíase a capacidade de narrar e describir elaborando textos cohesionados e coherentes, mediante marcadores de cohesión temática como a correferencia, a elipse, as repeticións, os signos de puntuación e outros signos de división e cohesión textual; valórase así mesmo o emprego de conectores que expresan relación lóxicas tales como enumeración, clasificación, oposición, causa, consecuencia, finalidade, etc.

4. Escribir informes breves e sinxelos en formato convencional con información sobre feitos comúns, dando o fundamento de determinadas accións.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de elaborar informes respectando as súas características (introdución desenvolvemento e

conclusión; identificación do asunto e do destinatario, etc.), explicando as causas que motivaron certas accións e expoñendo o tema de xeito sinxelo e con claridade, nun rexistro formal e cun repertorio lingüístico adecuado ao tema.

5. Comunicar con eficacia as ideas principais que se queren transmitir limitando a mensaxe aos coñecementos que se posúen ou, se é o caso, aos medios de que se dispón.

Con este criterio preténdese avaliar, en todas as tarefas de expresión escrita, a capacidade de utilizar estratexias que faciliten un estilo de escritura sinxelo e fluído, evitando o uso de palabras ou estruturas das que non se está seguro e seguindo adecuadamente o proceso de escritura: a planificación do texto, a selección das ideas pertinentes ao propósito comunicativo, a presentación das ideas segundo o tipo de texto, a organización adecuada en parágrafos e a revisión da ortografía, a puntuación e as concordancias. Valorarase igualmente o uso eficaz de materiais de consulta e de autoaprendizaxe (dicionarios, gramáticas, libros de exercicios, recursos dixitais e on-line, etc.).

F. RECURSOS DIDÁCTICOS: BÁSICO 1 E BÁSICO 2 (INTEGRADO):

LIBROS DE CLASE:

BÁSICO 1:

Agencia ELE 1. Manual de español (máis CD). Ed Sgel, Madrid, 2008 e o **Cuaderno de ejercicios** (máis CD). Esta editorial ofrece un valioso material multimedia en Internet (e-práctica, e-comosueña, webques) grazas a cal o alumno desenrola a súa propia autonomía e aprende a lingua de forma máis activa e motivadora.

BÁSICO 2 (INTEGRADO):

Aula 2 Internacional. Curso de español. Editorial difusión, Barcelona, 2005.

MATERIAL COMPLEMENTARIO:

DICCIONARIOS:

- *Diccionario de uso del español. María Moliner (3ªED.)* de Moliner, María. Gredos, 2007.
- *Diccionario esencial de la lengua española*, RAE, ed. Espasa, 2006.
- Seco, Manuel y Andrés, Olimpia, ***Diccionario fraseológico documentado del español actual. Locuciones y modismos españoles***, Madrid, Aguilar, 2004

LIBROS COMPLEMENTARIOS:

- Practica tu español. Las expresiones coloquiales.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.
- Practica tu español. Las preposiciones.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.
- Practica tu español. Practica la conjugación.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.
- Practica tu español. Los tiempos de pasado.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.
- Practica tu español. Ejercicios de pronunciación.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.
- Practica tu español. Ser y estar.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.
- Practica tu español. Marcadores del discurso.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.

LIBROS ESPECÍFICOS:

- Español para hablantes de alemán.* Ed. Sgel, Madrid, 2006.
- Español para brasileños.* Ed. Sgel, Madrid, 2006.
- Español para hablantes de polaco.* Ed. Sgel, Madrid, 2006.
- Español para hablantes de francés.* Ed. Sgel, Madrid, 2008.
- Español para hablantes de chino.* Ed. Sgel, Madrid, 2008.

ORTOGRAFÍAS:

- Hernández, Guillermo: *Ortografía básica.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.

GRAMÁTICAS:

- Gramática contrastiva de español para brasileiros.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.
- Gramática práctica del español actual.* Ed. Sgel, Madrid, 2008.

LÉXICO:

- El bloc español en imágenes.* Ed. Edinumen, Madrid, 2007.
- Vocabulario activo e ilustrado.* Ed. Sgel.

LECTURAS:

Vacaciones al sol. Serie Lola Lago, Barcelona, 2007.

Por amor al arte. Serie Lola Lago, Barcelona, 2007.

La cruz de los templarios. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 2003.

Leyendas (Bécquer). *Literatura hispánica de fácil lectura.* Ed. Sgel, Madrid, 2008.

MATERIALES EN REDE PARA O AUTOAPRENDIZAXE:

<http://www.elenet.org/alumnos> .Elenet. Materiales interactivos para aprender español: actividades, lecturas interactivas, diccionarios, etc. Sitio web mantido por un profesor de español

<http://cvc.cervantes.es/aula/%20>. Centro Virtual Cervantes: Aula de lengua. Gran cantidad de materiais de moi variados para aprender e ensinar español: lecturas interactivas, exercicios de gramática e léxico, xogos...

<http://www.proele.com/>. Actividades para profesores e alumnos.

GRAMÁTICA:

<http://www.rae.es/>

Real Academia Española. Sitio web da institución, con ferramentas como: diccionario electrónico, diccionario de dúbidas, conxugador de verbos, ortografía.

<http://www.verbolog.com/conju3.htm>

Conxugador de verbos españoles.

DICCIONARIOS:

<http://cvc.cervantes.es/oteador>. Dicionarios bilingües en línea.

<http://clave.librosvivos.net/>

Clave. Excelente diccionario monolingüe (español-español).

•<http://www.diccionarios.com/>

Sitio web con varios diccionarios bilingües en línea.

•<http://www.elmundo.es/diccionarios/>

Diccionario da lingua española, diccionario de sinónimos e diccionarios bilingües inglés-español e francés-español.

BIBLIOTECAS:

www.opacmeiga.rbgalicia.org. Rede de bibliotecas de Galicia.

www.bne.es

EDITORIALES CON RECURSOS EN INTERNET:

www.edelsa.es

www.edinumen.es

www.esespasa.com

www.sgel.es

www.anayamascerca.com

PRENSA EN INTERNET:

www.lavozdegalicia.es

www.farodevigo.es

www.elmundo.es

www.elpais.es

www.elperiodico.com

www.geocities.com/CapitolHill/Lobby/3165/diarios.htm

www.lasrevistas.com. Busca revistas por temas e ten comentarios sobre os contidos e a calidade dos artigos.

www.todalaprensa.com. Buscador de prensa de España e Hispanoamérica.

Ademáis se potenciará o uso de material real, como artigos de prensa, páxinas web, fragmentos de películas en español, cancións, xogos, vídeos didácticos, etc.

G. AVALIACIÓN E CERTIFICACIÓN DO NIVEL BÁSICO

O obxectivo da avaliación para a certificación é medir o grao de competencia comunicativa do alumno na utilización do idioma, tanto nas destrezas de comprensión como nas de expresión. As probas, que se elaborarán e se desenvolverán nas condicións que determine a Administración, Terán como referencia a descrición do nivel e os obxectivos xerais e específicos por destrezas. Estas probas deberán buscar a validación co nivel A2 do MECR.

DESCRINCIÓN DAS PROBAS POR DESTREZAS: Básico 1

Ao rematar o curso Básico 1, o alumnado deberá demostrar un nivel suficiente realizando tarefas ou actividades como as que veñen explicadas a continuación:

Comprensión oral: Tras escoitar un documento audio adaptado ao nivel, o alumnado deberá realizar tarefas como:

- completar cadros ou esquemas.
- recoñecer debuxos, ordenar viñetas ou realizar trazados.
- ordenar partes dun texto.
- contestar a preguntas de escolla múltipla.
- contestar a preguntas con respostas abertas sobre o sentido xeral e información puntuais dun texto.
- contestar a preguntas con respostas curtas, de verdadeiro/falso/non se sabe.
- relacionar/emparellar/asociar enunciados, parágrafos, debuxos, etc.

Comprensión lectora: Tras ler un documento escrito adaptado ao nivel, o alumnado deberá realizar tarefas como:

- contestar a preguntas sobre o sentido xeral e informacións puntuais dun texto con respostas de verdadeiro, falso ou non se sabe.
- contestar a preguntas de escolla múltipla sobre o sentido xeral e información puntuais dun texto.
- emparellar pequenos textos (anuncios, carteis, folletos).
- recolocar informacións desaparecidas dun texto. Ordenar un texto.
- eliminar partes inseridas no texto que non teñen lóxica.
- completar un texto con palabras ou frases a elixir entre varias dadas.
- elixir o resumo máis axeitado do texto entre varios dados.
- encontrar nun texto palabras ou expresións que correspondan a unha definición.
- indicar o tema ou a idea principal entre varios propostos.
- comparar dous documentos sobre o mesmo tema (semellanzas e diferenzas).

Expresión e interacción oral: O alumnado debera ser capaz de realizar tarefas como:

- diálogos por parellas ou en grupo. Monólogos (descrición de experiencias).
- describir de maneira básica e sinxela unha foto, un debuxo ou unha viñeta.
- responder a preguntas sinxelas sobre si mesmo (entrevista).

Expresión e interacción escrita: O alumnado debera ser capaz de realizar tarefas como:

- escribir cartas postais curtas e sinxelas.
- contestar a cuestionarios, cubrir formularios sinxelos.
- escribir un texto breve e sinxelo sobre temas habituais (por exemplo: o lugar onde vive, a súa ocupación ou as persoas que coñece) con expresións e frases sinxelas.
- describir de maneira breve e sinxela aspectos da vida cotiá tales como feitos presentes ou pasados.
- describir unha foto ou unha viñeta. Contar unha historia breve e sinxela.
- corrixir ou completar unha carta, unha nota ou calquera outro documento adaptado ao nivel.

DESCRIPCIÓN DAS PROBAS POR DESTREZAS: Básico 2

Ao rematar o curso Básico 2, o alumnado deberá demostrar un nivel suficiente realizando tarefas ou actividades como as que veñen explicadas a continuación:

Comprensión oral: Tras escoitar un documento audio adaptado ao nivel, o alumnado deberá realizar tarefas como:

- Recoñecer ou relacionar enunciados ou imaxes, debuxos, ordenar viñetas.
- Completar cadros, esquemas, táboas. Realizar trazados seguindo instrucións.
- Atopar un lugar seguindo unha descrición. Ordenar partes dun texto.
- Completar textos elixindo a partir de elementos dados.
- Emparellar textos e parágrafos. Tomar notas.
- Responder a preguntas de escolla múltipla, de verdadeiro e falso sobre o sentido xeral e informacións puntuais dun texto.
- Contestar con respostas breves.

Comprensión lectora: Tras ler un documento escrito auténtico adaptado ao nivel, o alumnado deberá realizar tarefas como:

- Responder a preguntas de escolla múltiple, de verdadeiro e falso sobre o sentido xeral e informacións puntuais dun texto. Reordenar un texto.
- Recolocar informacións desaparecidas dun texto.
- Completar un texto con palabras ou frases a elixir entre varias dadas.
- Elixir o resumo correcto dun texto entre varios dados.
- Encontrar nun texto palabras ou expresións correspondentes a unha definición.
- Indicar o tema ou a idea principal entre varios propostos.
- Comparar dous documentos sobre o mesmo tema (semellanzas e diferenzas).

Expresión e interacción oral: O alumnado deberá ser quen de realizar tarefas como:

- Diálogos por parellas ou en grupo. Monólogos (describir experiencias, narrar historias).
- Decibir ou facer un comentario dun debuxo, dunha foto ou viñeta.
- Simular unha situación de comunicación auténtica ou verosímil.
- Expoñer un tema da vida cotiá. Intercambiar e xustificar a súa opinión.

Expresión e interacción escrita: O alumnado deberá ser capaz de realizar tarefas como:

- Escribir postais, tarxetas (tarxetas de felicitación, postais de Nadal, de vacacións...).

- Escribir unha carta persoal e informal sinxela. Escribir notas, recados, mensaxes.
- Escribir e-mails. Responder a cuestionarios ou formularios.
- Escribir un texto onde se describen temas habituais (o lugar onde vive, a súa ocupación, o seu traballo, as persoas que coñece...) con expresións e frases sinxelas.
- Escribir un texto onde describe aspectos da vida cotiá tales como feitos presentes, pasados ou futuros. Describir unha foto ou unha viñeta.
- Contar unha historia breve e sinxela en presente, pasado ou futuro.
- Corrixir ou completar unha carta, unha nota ou calquera documento adaptado ao nivel.

3. NIVEL INTERMEDIO INTEGRADO

A. DEFINICIÓN DO NIVEL

O nivel Intermedio presentará as características do nivel de competencia B1, segundo se define este nivel no *Marco Europeo Común de Referencia para as Linguas*.

Este nivel supón utilizar o idioma con certa seguridade e flexibilidade, receptiva e produtivamente, tanto na forma falada como na escrita, nunha variedade de situacións que requiran comprender e producir textos en lingua estándar, con estruturas habituais e un repertorio léxico de uso frecuente, e que versen sobre temas xerais, cotiáns ou polos que se ten un interese persoal.

B. OBXECTIVOS

B.1. OBXECTIVOS XERAIS DO NIVEL INTERMEDIO

COMPRENSIÓN ORAL

Comprender o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes de textos orais claramente estruturados e en lingua estándar, articulados a velocidade lenta ou media e transmitidos de viva voz ou por medios técnicos, sempre que as condicións acústicas sexan boas e se poida volver escoitar o que se dixo.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ORAL

Producir textos orais ben organizados e adecuados ao interlocutor e ao propósito comunicativo e desenvolverse cunha corrección, fluidez e espontaneidade que permitan manter a interacción, aínda que ás veces resulten evidentes o acento estranxeiro, as pausas para planificar o discurso ou corrixir erros e sexa necesaria certa cooperación por parte dos interlocutores.

COMPRESIÓN DE LECTURA

Comprender o sentido xeral, a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes de textos escritos claros e ben organizados, en lingua estándar e sobre temas xerais, actuais ou relacionados coa propia especialidade.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ESCRITA

Escribir textos sinxelos e cohesionados, sobre temas cotiáns ou polos que se ten un interese persoal, nos que se pide ou transmite información, se narran historias, se describen experiencias, acontecementos reais ou imaxinados, sentimentos, reaccións, desexos e aspiracións, se xustifican brevemente opinións e se explican plans.

B.2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO CURSO INTERMEDIO 1

COMPRESIÓN ORAL

1. Comprender as principais ideas de interaccións prolongadas articuladas con claridade, ben estruturadas e en lingua estándar, nas que se traten temas cotiáns relacionados cos ámbitos persoal e profesional.
2. Comprender en liñas xerais conferencias e presentacións ben organizadas e expostas con claridade, sobre temas coñecidos e emitidas cunha pronuncia estándar e clara.
3. Captar as ideas principais e detalles específicos de textos audiovisuais e doutro material gravado sinxelo que traten temas coñecidos ou de interese persoal, articulados con relativa lentitude e claridade.
4. Comprender información técnica sinxela o suficiente para poder seguir as instrucións de funcionamento de aparellos de uso frecuente.
5. Utilizar estratexias que faciliten a comprensión, recorrendo a claves lingüísticas e non lingüísticas.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ORAL

1. Establecer, manter e pechar adecuadamente contactos sociais e interaccións sinxelas, á cara, sobre temas habituais, de interese persoal e profesional, con eficacia no logro do propósito de comunicación.
2. Interaccionar con corrección sociolingüística, certa naturalidade e relativa fluidez, en lingua estándar, expresando de forma básica reaccións, actitudes e sentimentos, e dando instrucións ou solucións sobre temas cotiáns dos ámbitos persoal e profesional.
3. Participar espontaneamente en conversas informais sinxelas e habituais, para realizar xestións e transaccións relativas a necesidades inmediatas en situacións de comunicación comúns, con obxectivos concretos.
4. Intercambiar e contrastar opinións e explicar proxectos sinxelos ou plans, utilizando expresións fixas e estruturas idiomáticas moi frecuentes e un repertorio léxico básico propio do tema da interacción.
5. Realizar breves exposicións preparadas, con certa fluidez, mantendo o tema con coherencia e cohesión.
6. Solicitar a cooperación do interlocutor para verificar o logro do propósito comunicativo.

COMPRESIÓN DE LECTURA

1. Identificar e comprender información relevante en material escrito de uso cotián en lingua estándar e ben estruturado, que non presente excesiva complexidade se non está relacionado co seu campo de especialización.
2. Comprender textos sinxelos sobre acontecementos, sentimentos, argumentos e opinións que traten temas relacionados co seu campo de interese.
3. Identificar as partes relevantes dun texto ou de varios en busca de información para realizar unha tarefa específica.
4. Comprender instrucións técnicas sinxelas escritas con claridade e presentadas coa axuda de soporte visual.
5. Comprender a información xeral e específica de textos auténticos, de extensión variada, sobre temas diversos, coñecidos e sen complexidade, que vehiculen aspectos socioculturais dos países nos que se fala a lingua obxecto de estudo.

6. Utilizar estratexias que faciliten a comprensión mediante claves lingüísticas e non lingüísticas.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ESCRITA

1. Redactar textos sinxelos, coherentes e cohesionados, coidando os aspectos formais e a corrección ortográfica e de puntuación para que sexan comprensíbeis para o lector.

2. Escribir textos breves solicitando información e responder transmitindo información sinxela de carácter inmediato ou sobre temas habituais do ámbito profesional.

3. Escribir textos sinxelos –correspondencia, narracións e descricións–, que conteñan experiencias, sentimentos e acontecementos expresados con detalle.

4. Escribir informes e resumos breves en formato convencional para describir cuestións coñecidas do ámbito profesional, dando razóns e expoñendo de forma básica opinións, plans e accións.

B.3. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO CURSO INTERMEDIO 2

COMPRENSIÓN ORAL

1. Comprender información concreta en conversas informais relativas a temas cotiáns ou relacionadas co traballo, realizadas cun discurso articulado con claridade, en lingua estándar e a unha velocidade media.

2. Seguir as ideas principais dun debate longo que trate de temas coñecidos e previsíbeis, articulado con claridade e nun nivel de lingua estándar que poida conter expresións fixas, locucións e estruturas idiomáticas moi frecuentes.

3. Comprender suficientemente o contido de conversas formais e reunións de traballo, que versen sobre a súa especialidade e se desenvolvan a unha velocidade normal, estruturadas con claridade e sen moitos usos idiomáticos.

4. Comprender a maior parte das películas e representacións teatrais, programas de TV, textos audiovisuais ou material gravado, nos que se fale articulando con claridade, cun nivel de lingua estándar e unha trama sinxela e predicíbel, e nos que existan, se é o caso, apoios visuais de carácter redundante.

5. Comprender información técnica sinxela e seguir indicacións detalladas expostas ordenadamente e a velocidade media.
6. Utilizar estratexias que faciliten a comprensión mediante o uso de claves lingüísticas e non lingüísticas.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ORAL

1. Establecer con certa fluidez contactos sociais sobre temas de interese persoal ou relacionados coa súa especialidade, utilizando e recoñecendo fórmulas habituais de cortesía, de inicio, mantemento e peche da interacción e expresións fixas e frecuentes, cunha ampla diversidade de función lingüísticas.
2. Desenvolverse en transaccións da vida cotiá, enfrontándose con relativa naturalidade e fluidez a situacións variadas, e dar nelas argumentos ou explicacións de forma básica, eficaz e comprensíbel.
3. Expresar puntos de vista con claridade en discusións formais e reunións de traballo, ofrecendo breves razoamentos e expresando opinións de forma básica, eficaz e comprensíbel.
4. Realizar con razoábel fluidez narracións e descricións sinxelas seguindo unha secuencia lineal de elementos, expoñendo experiencias, feitos, esperanzas, aspiracións e crenzas.
5. Facer unha presentación breve e preparada sobre un tema do seu interese, coa suficiente claridade como para poder seguilo sen dificultade –aínda que fagan falla aclaracións ou repeticións, explicando as ideas principais cunha precisión razoábel e respondendo adecuadamente a preguntas.
6. Seguir unha entrevista sinxela estruturada, cun guión establecido con anterioridade, e confirmar nela información, realizar preguntas complementarias ou responder a elas, se son predicíbeis, tomar a iniciativa de cambio temático ou formularlle comentarios ao interlocutor.
7. Empregar estratexias de cooperación para contribuír a manter a interacción e asegurar a comprensión.

COMPRESIÓN DE LECTURA

1. Seguir a liña argumental xeral dun texto narrativo ou literario contemporáneo de estrutura sinxela e amplo repertorio léxico, sen usos idiomáticos rexionais ou sociais, aínda que non se entenda na súa totalidade.

2. Localizar a información necesaria nun texto extenso ou en varios co fin de realizar unha tarefa específica.
3. Distinguir, en textos informativos, narrativos, argumentativos e descritivos redactados en lingua estándar, as ideas e conclusións principais e recoñecer información específica se o asunto é coñecido.
4. Utilizar estratexias que faciliten a comprensión, mediante claves lingüísticas e non lingüísticas.

EXPRESIÓN E INTERACCIÓN ESCRITA

1. Redactar textos sinxelos, coherentes e cohesionados, coidando os aspectos formais e a corrección ortográfica e de puntuación para que sexan comprensíbeis para o lector.
2. Transmitir e solicitar información e ideas sobre temas tanto abstractos como concretos, explicándose ou preguntando con razoábel precisión.
3. Resumir información de diversas fontes e realizar paráfrases sinxelas de pasaxes breves escritas, empregando as palabras e a ordenación do texto orixinal.
4. Escribir descrições, narracións, presentacións e cartas persoais sobre experiencias, sentimentos e reaccións, acontecementos e contidos diversos, en textos sinxelos, en lingua estándar, organizados con orde e claridade, cohesionados e con amplitude de vocabulario suficiente para expresarse con eficacia nos temas pertinentes.
5. Conseguir comunicar as ideas principais que se queren transmitir empregando calquera recurso dispoñíbel e logrando a comunicación cos medios de que se dispón para expresarse.

C. CONTIDOS XERAIS.

C.1. COMPETENCIAS XERAIS: COMPETENCIA SOCIOCULTURAL – COMPETENCIA ESTRATÉXICA.

Coa finalidade de realizar as tarefas e as actividades que se requiren para abordar as situación comunicativas nas que participan, os alumnos utilizan varias competencias desenvolvidas no curso da súa experiencia previa. Por outra parte, a participación en acontecementos comunicativos, incluída a aprendizaxe de linguas, dá como resultado un maior desenvolvemento destas competencias. Todas as competencias humanas contribúen dunha forma ou doutra á capacidade comunicativa do alumno e poden considerarse aspectos da competencia comunicativa. No entanto, pode resultar útil distinguir entre as competencias lingüísticas propiamente ditas e as competencias xerais, menos relacionadas coa lingua; é destas últimas das que nos imos ocupar neste apartado.

Estas competencias serán desenvolvidas ao longo de todo o Nivel Intermedio.

COMPETENCIA SOCIOCULTURAL.

O alumnado deberá adquirir un coñecemento da sociedade e a cultura propias dos países e territorios onde se fala español, xa que esta circunstancia mellora a competencia comunicativa e, alén diso, a ausencia dunha competencia sociocultural pode distorsionar a comunicación.

O desenvolvemento destes contidos enmarcarase nunha perspectiva intercultural. Terán que ser adaptados ás circunstancias socioculturais específicas de cada lingua, e o léxico e as estruturas utilizados para os desenvolver adecuaranse aos obxectivos do Nivel Intermedio.

Estes contidos deberán considerarse ao elaborar os materiais didácticos, mais non terán que aparecer necesariamente nun apartado específico da programación, xa que a maioría deles poden presentarse formando parte das diferentes áreas temáticas, coas que están estreitamente relacionados.

Teranse en conta as seguintes áreas:

A vida cotiá: alimentación (pratos e produtos típicos, costumes alimentarios, tabús, convencións sociais e comportamento na mesa, horarios e servizos dos distintos establecementos, etc.); actividades de lecer: deporte e espectáculos, actividades en días festivos e non laborábeis (excursións, visitas aos lugares de interese cultural, monumentos, museos, etc.).

Os servizos públicos: uso do transporte público (horarios, planos de transportes urbanos, estacións de trens, aeroportos, convencións e normas de uso de autobuses, taxis...).

As condicións de vida: condicións da vivenda (tipos, prezos, alugueiro, convencións relacionadas coa súa procura, etc.); niveis de vida (con variacións rexionais, sociais e culturais); comunicación (por vía telefónica, postal, informática, etc.); saúde (sistema de asistencia médica); o sistema educativo.

O contorno xeográfico: paisaxes, condicións climáticas, medio rural e medio urbano.

As relacións persoais: cos familiares (costumes familiares), cos amigos, cos veciños, con descoñecidos, no ámbito laboral, no administrativo, no educativo e nas actividades de lecer.

Valores, crenzas e actitudes: valores e crenzas fundamentais, tradicións importantes, características básicas do sentido do humor, referentes artístico-culturais significativos (historia: feitos históricos e personaxes relevantes; artes: literatura, música, teatro, pintura...; relixión: tradicións e supersticións máis comúns); tradición e cambio social.

As convencións sociais: tradicións sociais no ámbito familiar, aspectos relevantes do comportamento en contextos informais e formais (presentacións, saúdos, despedidas, puntualidade, hospitalidade, visitas, regalos, etc.), convencións relativas ao vestuario en diferentes situacións, tabús e costumes nos comportamentos e nas conversas.

O comportamento ritual: acontecementos de ámbito privado (nacementos, vodas, funerais, etc.), festas relixiosas e tradicionais, espectáculos e acontecementos públicos.

A linguaxe corporal e sons paralingüísticos: linguaxe xestual (expresións faciais, acenos, posturas, contacto visual, etc.), contacto corporal e proximidade física; calidade de voz, ton e volume.

Lingua e sociedade: extensión xeográfica, status e contacto con outras linguas.

COMPETENCIA ESTRATÉXICA.

O proceso de ensinanza-aprendizaxe inclúe necesariamente o uso dos diferentes tipos de estratexias, tanto de aprendizaxe como comunicativas. Por

iso é importante facerlles comprender aos alumnos a importancia de establecelas como base para o desenvolvemento da competencia comunicativa e para que poidan dirixir a súa aprendizaxe de forma consciente.

Dependendo da tarefa, activaranse as correspondentes estratexias, tendo en conta que o maior ou menor grao de aplicación destas redundará na consecución dos obxectivos.

C.2. COMPETENCIAS COMUNICATIVAS

C.2.1. COMPETENCIAS LINGÜÍSTICAS

CONTIDOS LÉXICO-SEMÁNTICOS: INTERMEDIO 1 E INTERMEDIO 2

O léxico e as estruturas lingüísticas utilizados adecuaranse aos obxectivos dos cursos Intermedio 1 e Intermedio 2. Os contidos léxico-semánticos deberán adaptarse ás realidades socioculturais dos países nos que se fala español. Alén dos que se detallan a continuación, considéranse adquiridos os contidos dos mesmos temas correspondentes ao nivel Básico (que o alumnado non presencial pode consultar nesta mesma programación). No entanto, repasaranse tamén nas aulas cando se considere necesario para acadar os obxectivos do nivel Intermedio.

Estes contidos, presentados nunha lista única, serán desenvolvidos ao longo dos dous cursos do Nivel Intermedio.

Identificación persoal: Información sobre o traballo - Linguas estranxeiras - Relixión

Vivenda, fogar e contorna: Tipos de vivenda - Descrición da vivenda - Localización da casa (periferia, barrio, medio rural, etc.)

Traballo e profesión: Actividade profesional - Organización do traballo (lugar, cargo, horario, etc.)

Condicións de traballo

Tempo libre e actualidade: Descrición das actividades de lecer e culturais (localidades e instrumentos usados para actividades deportivas, xéneros cinematográficos, etc.) - Acontecementos do momento

Viaxes e transportes: Entrada e saída dun país- Comunicación con empregados de locais para o aloxamento - Planificación das vacacións - Viaxes ligadas ao turismo (axencia de viaxes, monumentos, etc.)

Relacións humanas e sociais: Tipos e formas de relación social (levarse ben, mal, conflitos, etc.)

Formas de tratamento - Asociacións

Saúde e cuidados físicos: Posición do corpo e movementos, sensacións e percepcións físicas

Especialidades médicas - Servizos de saúde - Accidentes e lesións - Síntomas de enfermidades

Adicións e drogas

Educación: Actividades escolares - Nomes de materias - Títulos e diplomas - Servizos de educación (matrícula, inscrición, bolsa, etc.) – Exames.

Compras e actividades comerciais: Relacións co persoal comercial - Compra de alimentos.

Alimentación: Convites e brindes - Comer fóra - Características de comidas e de bebidas.

Relacións co persoal de hostalaría - Preparación de comidas e de bebidas - Produtos alimentarios.

Bens e servizos: Policía - Automóbil (reparación, asistencia na estrada, etc.) - Gasolineira e alugueiro de coches.

Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Cualificativos para o ambiente - Partes da cidade – Flora e fauna - Problemas ambientais

Ciencia e tecnoloxía: Instrucións de aparellos de uso cotián - Tecnoloxías da información e da comunicación.

CONTIDOS GRAMATICAIS: INTERMEDIO 1 E INTERMEDIO 2.

INTEGRADO 1:

CONTIDOS GRAMATICAIS

A ORACIÓN COMPOSTA.

- A expresión de relacións lóxicas.
- Oración composta por coordinación (copulativas, disxuntivas, adversativas).
A xustaposición.

- Oración compuesta por subordinación: substantivas (o estilo indirecto para información simples: Me dijo que no quería más), adxectivas ou de relativo (con que, e que precedidas de artigo con antecedente expreso: el que), adverbiais: temporais (anterioridade, posterioriade, simultaneidade), de lugar, modais, causais, finais, condicionais, consecutivas, concesivas, comparativas.

A ORACIÓN SIMPLE.

- Tipos de oración (enunciativa, interrogativa, exclamativa e exhortativa). Elementosconstituíntes (o suxeito, o verbo e os seus complementos e o atributo) e a súa posición (casos de inversión nas interrogativas directas e indirectas e nas oracións encabezadas por adverbios como si, dónde, cómo, cuándo, etc..).Oracións impersoais co verbo na 3º persoa do plural: te han regalado una planta.Oracións impersoais con se: Se come bien en este restaurante.
- Fenómenos de concordancia (orde de elementos na oración: suxeito, predicado/atributo). Concordancia en caso de suxeito múltiple: ¿María y tú vais de compras?Concordancia con suxeitos de diferentes persoas gramaticais.

O SINTAGMA NOMINAL

- Núcleo: Substantivo e pronome (clases, xénero, número, caso).
- Substantivos: comúns e propios; simples e compostos. Aspectos relevantes das diferenzas de xénero dependendo da súa terminación : masculinos en -a, -or, -aje e femininos en -o, -dad, -tad, -ción, -ez, -tud, etc.; diferenzas de xénero dependendo do sentido da palabra: el cura (masc.), la coliflor (fem.) ; diferenzas de significado segundo o xénero: el /la policía . Nomes con unha soa forma para masculino e feminino: el/la estudiante. Substantivos con oposición de xénero polo significante: buey-vaca.
- Formación do plural en casos xerais e particulares en palabras de uso frecuente; plural dos nomes compostos: los paraguas, e nomes de uso cotián que só poden ir en singular ou plural: el dinero.

- Pronomes: formas tónicas e átonas; funcións de suxeito, OD, OI; orde dos pronomes: suxeito ÉI, ella y yo; uso do tratamento con usted / ustedes coas formas verbais correspondentes; reduplicación do pronome: a ti te parece bien; omisión e presenza do pronome suxeito; pronomes con verbos reflexivos e pronominais; pronomes tónicos con preposición: conmigo, pronomes relativos, posesivos, deícticos, indefinidos, interrogativos e exclamativos.

Modificación do núcleo mediante:

- Determinantes (artigos, demostrativos, posesivos, cuantificadores).
- artigo definido, indefinido, neutro: Lo alto que es Tomás. Contraste entre o artigo determinado e o indeterminado. Presenza de artigos con nomes identificables e con valor xeral; ausencias de artigo para designar clases: Matar ballenas está prohibido.
- Demostrativo: mención deíctica e mención anafórica.
- Posesivo: formas átonas e tónica. Usos de su: su casa (de él , de usted, de ella). Posición do posesivo e combinación con outros determinantes: Este amigo mío. Concordancias co posuído.
- Cuantificadores indefinidos: algunos, varios... Numerais cardinais e ordinais; partitivos e múltiplos máis usuais.
- Aposición. Complementos do nome. Construcións introducidas por preposición: el niño, de la cazadora azul, es mi hermano. Oracións de relativo: la niña, que vimos ayer, se llama María.
- Sintagma (nominal, adxectivo, verbal, adverbial, preposicional).
- Frase de relativo ou oración.
- Posición dos elementos do sintagma (determinantes + núcleo + modificadores) e fenómenos de concordancia (entre o núcleo + adxacentes)
- Funcións sintácticas do sintagma (suxeito, obxecto directo, etc).

O SINTAGMA ADXECTIVAL.

- Núcleo: Adxectivo (clases, xénero, número, caso, grao). Adxectivos variables: o/a, or/ora, an /ana e invariables: -e,-i, ista o consoante. Formación do número. Substantivación: lo bueno. Comparativo de igualdade, inferioridade, e superioridade; superlativo absoluto. Comparativos sintéticos: mejor, peor.
- Apócopes: El primer amor.
- Modificación do núcleo mediante sintagma (nominal, adxectivo, verbal, adverbial, preposicional): el azul del cielo, bastante generoso u oración.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.
- Posposición: estas carreteras polvorientas y anteposición: estas polvorientas carreteras, con adxectivos de orden: es la tercera chica, con adxectivos que cambian o significado: pobre.
- Funcións sintácticas do sintagma (atributo, etc.).

O SINTAGMA VERBAL.

- Núcleo: verbo (clases, tempo, aspecto, modalidade, voz). Conxugación dos verbos regulares e irregulares de uso frecuente en indicativo e presente e imperfecto de subxuntivo. Revisión dos usos dos tempos do pasado (Indicativo). Distinción entre imperfecto/ perfecto indefinido /pluscuamperfecto. Distinción entre aspecto perfectivo/ imperfectivo. Valores temporais secundarios: presente co valor de pasado: Rosalía de Castro nace en 1847 e futuro: Mañana voy a misa. Usos do pretérito imperfecto e do pluscuamperfecto co valor de cortesía: ¿Podías decirme qué hora es?; Quixiera proponerles algo. Uso do futuro para indicar probabilidade e dúbida: Vendrán pronto, Costará unos mil euros.
- Distinción entre modo indicativo (acontecemento real, existencia obxectiva...); subxuntivo (acontecemento irreal, subxectivo...); imperativo negativo e afirmativo, valores usuais (dar instrucións, aconsellar, convidar...), combinación cos pronomes e imperativos lexicalizados frecuentes: ¿Diga?. Usos do presente e imperfecto de subxuntivo en oracións subordinadas: Es importante que vengas pronto; Ojalá estuviera aquí conmigo.

- Formas non persoais: o infinitivo con valor de substantivo: Cantar no me gusta; xerundio con valor adverbial: Salió llorando de la película; participio con valor adxectivo: Lo escuché impresionada.
- Perífrases verbais de infinito e xerundio de uso frecuente.
- Distinción SER/ESTAR.
- Pasiva reflexa: Se alquila piso.
- Modificadores do núcleo: negación, etc.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia. Concordancia Suxeito- verbo.
- Funcións sintácticas do sintagma. A orde dos elementos no sintagma.

O SINTAGMA ADVERBIAL.

- Núcleo: Adverbios e locucións adverbiais (clases, grao).
- Adverbios de uso frecuente de lugar, tempo, modo, cantidade. Adverbios en mente: formación e uso. Adverbios de afirmación negación e dúbida: efectivamente, seguro, quizá, tal vez, probablemente.. Adverbios e locucións adverbiais de uso frecuente que indican afirmación, negación e dúbida: bueno, de acordo. Gradación do adverbio: grao comparativo: más lejos que, superlativo: lejísimos
- Modificación do núcleo: Mediante sintagma adverbial: Bastante cerca; preposicional: Detrás de la casa e adxectivo: Ella es muy lista .
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.
- Funcións sintácticas do sintagma (complemento circunstancial, etc.)

O SINTAGMA PREPOSICIONAL.

- Núcleo: Preposición e locucións preposicionais (clases).
- Significado e usos frecuentes das preposicións. Uso da preposición a con OD de persoa, e en perífrases de: ir + a: voy a casa. Distinción de a/en, por/para... Locucións preposicionais de uso frecuente: después de, encima de. Verbos de uso frecuente que rexen preposición: contar con, ayudar a, hablar de.
- Modificación do núcleo: Mediante sintagma adverbial, preposicional, etc.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.

- Funcións sintácticas do sintagma (complemento de réxime, etc.).

INTERMEDIO 2:

CONTIDOS GRAMATICAIS

A ORACIÓN COMPOSTA

A expresión de relacións lóxicas.

- Ampliación de enlaces en oracións coordinadas afirmativas e negativas.
- Ampliación e reforzo de estruturas con todo tipo de conectores (subordinadas adverbiais de tempo, modo, causa, lugar ...) e especial atención a correlación de tempos e modos.
- Oración composta por subordinación: substantivas (o estilo indirecto para comunicar ordes, peticións e consellos en subxuntivo: me dijo que la esperase, e para a transmisión de información con indicativo: Nos informo de que marcharía mañana; interrogativa indirecta introducida por: que, si); adxectivas ou de relativo (oracións de relativo con antecedente e sen antecedente: El, la los, las que; quien/quienes ;usos de donde, en que, con el que, por lo que).

A ORACIÓN SIMPLE

- Ampliación de tipos de oración (enunciativa, interrogativa, exclamativa e exhortativa).
- Elementos constituíntes e a súa posición. Oracións pasivas con SE: la escuela se construyó en el siglo XX. Oracións coordinadas afirmativas e negativas: clases e nexos.
- Fenómenos de concordancia (orde de elementos na oración: suxeito, predicado/atributo).

O SINTAGMA NOMINAL.

- Núcleo: Substantivo e pronome (clases, xénero, número, caso).
- Substantivos: aspectos relevantes do xénero feminino con nomes de profesións.

- Formación do plural en substantivos en –y: rey-reyes; substantivos acabados en -s: el martes/los martes. Nomes de uso cotián que só poden ir en plural: las gafas;
- Pronomes: omisión e presenza do pronome con valor de contraste: me ha insultado a mi y no a usted; pronomes de OI con verbos como parecer; pronomes obxecto directo e indirecto con verbos de dobre réxime pronominal: interesar; leísmo, laísmo, loísmo; usos de lo + que, lo+de para aludir a un tema: lo que pasa es que. Pronomes relativos, posesivos, deícticos indefinidos, interrogativos e exclamativos e os seus usos con preposición: de qué. Pronomes relativos con artigo: los que, las que.... Usos dos pronomes posesivos precedidos ou non de artigo: es el tuyo / es tuyo. Usos deícticos do demostrativo: no, no quiero ése, quiero aquel. Pronomes indefinidos sen flexión: nadie, nada.

Modificación do núcleo mediante:

- Determinantes (artigos, demostrativos, posesivos, cuantificadores), aposición, sintagma (nominal, adxectivo, verbal, adverbial, preposicional), frase de relativo u oración.
- Artigo: presenza e ausencia de artigo: la llave, una llave, ¿tienes llaves? Uso do artigo con valor posesivo; artigo masculino con palabras que empezan por a tónica: el alma). Uso intensificador do artigo indeterminado: hace un calor. Usos do artigo lo + adxectivo: lo interesante, lo+superlativo: lo mejor.
- Demostrativo: mención anafórica e catafórica.
- Posesivo: Usos de su: su casa de él, de usted, de ella. Posición do posesivo e combinación con outros determinantes cando vai posposto: este amigo mío.
- Cuantificadores indefinidos: varios, cierto, algunos... Usos de indefinidos en posición preverbal e posverbal con negación: no ha llegado ningún paquete/ ningún paquete ha llegado; Contrastes do tipo : Un poco de /poco. Apócope de formas: ningún/algún.
- Contrastes do tipo: llegó el primero/ llegó de número 1

- Posición dos elementos do sintagma (determinantes + núcleo + modificadores) e fenómenos de concordancia:(entre o núcleo + adxacentes)
- Funcións sintácticas do sintagma (suxeito, obxecto directo, etc):

O SINTAGMA ADXECTIVAL

- Núcleo: Adxectivo (clases, xénero, número, caso, grao).
- Comparativo de igualdade: igual que, lo mismo que, inferioridade e superioridade.
- Comparativos sintéticos: mejor, peor, mayor, menor. Superlativo absoluto e relativo: el más alto. Formas apócopadas: gran, buen...
- Modificación do núcleo mediante sintagma (nominal, adxetival, verbal, adverbial, preposicional) e oración.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.
- Posposición con valor especificativo e anteposición con adxectivos que cambian de significado. Apócopes en posición anteposta de adxectivos masculino singular: bueno, primero...
- Funcións sintácticas do sintagma (atributo, etc.).

O SINTAGMA VERBAL.

- Núcleo: verbo (clases, tempo, aspecto, modalidade, voz).
- Modo indicativo: Tempos do pasado: insistencia nos usos dos tempos que ofrecen maior dificultade: oposición pretérito imperfecto / perfecto e indefinido. Condicional para a expresión de consellos, desexos e hipóteses e peticións máis cortes: ¿le molestaría si paso máis tarde. Tempos de futuro: futuro perfecto de suposición : Ya habrá llegado. Outros valores do futuro: para expresar probabilidade, desexos, cortesía.
- Modo subxuntivo: Presente: uso frecuente en oracións simples imperativas, desiderativas, dubitativas; en oracións subordinadas: futuro, necesidade, desexo, dúbida, probabilidade. Conxugación regular e irregular das formas compostas de subxuntivo.

- Usos do pretérito perfecto e do imperefecto de subxuntivo referidos ao pasado ou ao futuro con valor de petición ou desexo: Correlación de tempos e modos na oración subordinada: Le mandan que se retire/ Le mandaron que se retirara).
- Ampliación de perífrases verbais de infinito e xerundio.
- Formas non persoais: ampliación dos seus valores.
- Ampliación dos valores do imperativo negativo e afirmativo: Vete de aquí; No te vayas de aquí. Imperativos lexicalizados.
- Voz activa e pasiva. Pasiva refleja con Se.
- Contraste entre SER/ESTAR en outros usos: Es soltero/está soltero
- Modificadores do núcleo: Negación, etc.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.
- Concordancia suxeito- verbo- complementos. A orde dos elementos no sintagma.
- Funcións sintácticas do sintagma (verbo, suxeito, etc.). Verbocomplementos (OD,OI, CC, Atributo,Complemento Axente)

O SINTAGMA ADVERBIAL.

- Núcleo: Adverbios e locucións adverbiais (clase, grao). Ampliación dos adverbios e locucións de lugar, tempo, modo, cantidade. Adverbios de afirmación, negación e dúbida (afectivamente, seguro, quizá, tal vez, probablemente, seguramente, lo mismo, igual). Adverbios relativos e interrogativos (donde, cando, como, cuantos).
- Adverbios relacionados cun elemento da oración ou con toda a oración:
- Efectivamente, es como te dije.
- Gradación do adverbio: grao comparativo e superlativo
- Modificación do núcleo: Mediante sintagma adverbial, preposicional, etc.
- Sintagma adverbial: outro adverbio (Muy lejos); sintagma preposicional (Lejos de aquí)
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia. A colocación na oración.
- Funcións sintácticas do sintagma (complemento circunstancial, etc)...

- Función do sintagma adverbial: CC (Iremos temprano al cine), Modificador dun adxectivo (Ha llegado un chico bastante simpático) ou doutro adverbio Demasiado pronto).

O SINTAGMA PREPOSICIONAL

- Núcleo: Preposición e locucións preposicionais: Ampliación das preposicións e locucións. Rexencias con verbos de uso frecuente. Ampliación dos verbos rexidos con preposición: contar con, pensar en, reirse de. Adxectivos que rexen preposición agradable con, difícil de. Repaso das preposicións que xeneran dificultade: por/para/ ; a/en; en/con. Uso de preposición + infinitivo: antes de comer. Ampliación de locucións preposicionais: alrededor de, en relación con.
- Modificación do núcleo.
- Posición dos elementos do sintagma e fenómenos de concordancia.
- Funcións sintácticas do sintagma (complemento de réxime, etc.).

INTERMEDIO 1:

CONTIDOS ORTOGRÁFICOS.

- O alfabeto/os caracteres.
- Representación gráfica de fonemas e sons.
- Sistematización ortográfica e fónica das letras ou grupos de letras que representan varios sons (c, qu, k, g, j, gu, rr, r, y, ll) e dos sons representados por varias letras (/z/, /b/, /y/, /j/, /g/, /r/ y/r/).
- Ortografía de palabras estranxeiras.
- Uso dos caracteres nas súas diversas formas (maiúsculas, minúsculas, cursiva, etc.). Abreviaturas e siglas de uso frecuente (Avda., ONU, SA, etc.).
- Ortografía dos números con decimais e das porcentaxes. Os números romanos para a escritura dos séculos.
- Signos ortográficos (acento, apóstrofo, diérese, guión, etc.).
- Uso do acento nas palabras agudas, graves e esdrúxulas de uso frecuente, incluídas as que presentan ditongos e hiatos. Uso do acento nos interrogativos e exclamativos.

- Usos xerais dos signos de puntuación (punto e seguido e punto e aparte) e usos básicos da coma e punto e coma. Usos básicos da paréntese. Signos de apertura e peche nas exclamacións e preguntas.
- División das palabras ó final da liña. Estrutura silábica. Uso do guión para separación de sílabas - sílabas átonas e tónicas. Número de sílabas: monosílabas...

INTERMEDIO 2:

CONTIDOS ORTOGRÁFICOS

- O alfabeto/os caracteres
- Representación gráfica de fonemas e sons. Letras que se corresponden con varios fonemas (<c>, <x>); letras sen correspondencia (<h>); no correspondencia grafía / son: ballet. Palabras homófonas: tuvo, tubo, homógrafas: banco
- Ortografía de palabras estranxeiras.
- Préstamos de palabras estranxeiras en determinados campos temáticos, deportes: waterpolo, hockey, cociña: sandwich, pudding, telecomunicacións: mail...
- Uso dos caracteres nas súas diversas formas (maiúsculas, minúsculas, cursiva, etc). Sistematización do uso das letras maiúsculas: (nomes propios, países, títulos, etc.) e minúsculas (nomes comúns, nomes de linguas, etc.).
- Signos ortográficos (acento, apóstrofo, diérese, guión, etc.).
- Recoñecemento e produción de ditongos e hiatos correntes e recoñecemento dos tritongos máis frecuentes (segunda persoa do plural de certos verbos: estudiáis, limpiáis).
- Uso de comiñas para a transmisión do discurso directo, da desviación semántica, o rexistro vulgar ou coloquial, a ironía, etc. Diferenzas entre o acento ortográfico e diacrítico: sí /si, él/el. Diferenzas de acentuación e ortografía dos interrogativos e exclamativos fronte os relativos e as conxuncións: qué/que, cómo/como. Uso do carácter esdrúxulo nas formas verbais con pronomes enclíticos: enseñándome, vámonos e a

sua obrigatoriedade do acento. Permanencia do acento dos adverbios en –mente : fácilmente.

- División das palabras ó final da liña. Estructura silábica.

INTERMEDIO 1:

CONTIDOS FONÉTICOS.

- Sons e fonemas vocálicos e as súas combinacións.
- Recoñecemento e produción dos fonemas vocálicos do español estándar. Vogais anteriores, medias e pechadas. Grupos vocálicos: ditongos, tritongos e hiatos máis frecuentes. As sinalefas.
- Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. Recoñecemento e pronuncia dos fonemas consonánticos. Insistencia nos fonemas que presenten un maior grao de dificultade (sibilantes, palatais, vibrantes...). Recoñecemento e pronuncia dos grupos consonánticos: Pr, Pl...
- Procesos fonolóxicos máis habituais na lingua (enxordecemento, sonorización, asimilación, elisión, palatalización, nasalización, epéntese, alternancia vocálica, etc.).
- Acento fónico / tonal dos elementos léxicos illados. Entoación e ritmo na expresión de certos estados de ánimo (sorpresa, ánimo, enfado).
- Acento e atonicidade / patróns tonais no sintagma e na oración.). Curvas de entoación en diferentes tipos de oración: preguntas, repreguntas, exclamacións. Énfase nun elemento da oración, especialmente os antepostos (MARIA es la que me regaló las flores). Pausas e entoación.

INTERMEDIO 2:

CONTIDOS FONÉTICOS.

- Sons e fonemas vocálicos e as súas combinacións.
- Recoñecemento e produción de ditongos, tritongos e hiatos.
- Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións.
- Procesos fonolóxicos (enxordecemento, sonorización, asimilación, elisión, palatalización, nasalización, epéntese, alternancia vocálica, etc.).

- Acento fónico / tonal dos elementos léxicos illados. O grupo fónico e a entoación. Entoación e curvas entoativas básicas e algunhas secundarias: repregunta, citas ou parenteses, promesas ou ameazas, entoacións suspendidas: Me quedé....
- Acento e atonicidade / patróns tonais no sintagma e na oración. O acento.
- Iniciación no recoñecemento doutros acentos dialectais do español especialmente os que se realizan en España: pronunciacións do tipo /s/z/j/h/. Atención aos tonos dialectais, cambios do acento da palabra, etc.

C.2.2. COMPETENCIA SOCIOLINGÜÍSTICA

Un enfoque centrado no uso do idioma supón necesariamente a súa dimensión social. Para que a comunicación sexa eficaz, o usuario da lingua non só ten que coñecer os recursos dispoñíbeis, senón tamén saber utilizalos axeitadamente en cada contexto. Neste sentido, enténdese que a competencia sociolingüística consiste na capacidade do usuario de interpretar diferentes situacións e comportarse nelas de forma axeitada.

As alumnas e os alumnos deben adquirir as competencias sociolingüísticas que lles permitan comunicarse con efectividade ao nivel especificado. Entre estas encóntranse o coñecemento, o discernimento e o uso de marcadores lingüísticos de relacións sociais, fórmulas de tratamento, saúdos, normas de cortesía, diferenzas de rexistro (formal e informal) e expresións idiomáticas moi frecuentes.

Por outra parte, cada lingua é reflexo da súa realidade social. Polo tanto, os contidos que se enumeran a seguir teñen que ser adaptados a realidade específica de cada lingua.

Desenvolveranse ao longo do Nivel Intermedio de acordo cos obxectivos propios deste.

Convencións sociais: establecemento de contacto (saúdo, expresión do interese por alguén), presentacións, dirixirse a alguén, solicitar e conceder permiso, comunicación telefónica e telemática.

Finalización do contacto: despedida, envío de saúdos, finalización de conversa telefónica, formas de saúdo en despedida en cartas.

Mantemento do contacto: desculpa, agradecementos, cumprimentos, felicitación, condolencia, desexo, brindes.

Expresión axeitada de sentimentos: alegría, entusiasmo, sorpresa, gabanza, etc.; utilización axeitada das exclamacións.

C.3. COMPETENCIAS PRAGMÁTICAS

As competencias pragmáticas refírense ao coñecemento que posúe o alumnado dos principios segundo os cales as mensaxes se organizan, se estruturan e se ordenan para realizar funcións comunicativas.

C.3.1. CONTIDOS FUNCIONAIS

Os contidos funcionais preséntanse nunha lista única que retoma as funcións previstas para o Nivel Básico, utilizándoas agora nun abano máis amplo de situacións e recursos e engadindo outras novas propias dun maior contacto coa lingua e cultura obxecto de estudo.

Os contidos funcionais responden aos obxectivos e fórmulanse en termos de expresión pero considérase que inclúen tamén a comprensión e a interacción respectivas.

Usos sociais da lingua:

En situacións formais e informais, dirixirse a alguén, saudar e despedirse, usar as formas de tratamento adecuadas, desculparse, agradecer, presentarse e presentar persoas, felicitar, eloxiar, invitar.

Reaccionar ante unha información con expresións que amosen o sentimento adecuado á situación.

Control da comunicación:

- Manifestar comprensión e incomprensión. Pedir confirmación da comprensión.
- Solicitar a axuda do interlocutor para facilitar a comprensión: por exemplo, falar devagar, soletrear, repetir, preguntar o significado dunha palabra ou expresión.
- Reformular, parafrasear, repetir, corrixir, explicar, sinalar, etc.

Encher con pausas ou expresións de dúbida mentres se busca o elemento que falta.

Información xeral:

- Pedir e dar información sobre datos persoais.
- Pedir e dar información sobre lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades.

- Responder a preguntas ofrecendo información, confirmando, refutando, dubidando, expresando descoñecemento, etc.
- Identificar e solicitar información mediante preguntas. Intercambiar información sobre asuntos cotiáns: actividades, normas, costumes, sucesos. Resumir, repetir e transmitir información.
- Indicar posesión. Relacionar datos (causa, consecuencia, finalidade, condicións, etc.).
- Indicar onde e cando ocorre algo. Referirse a accións cotiáns no presente, no pasado e no futuro.

Coñecemento, opinións e valoracións:

- Expresar intereses, preferencias e gustos (e contrarios). Afirmar e negar algo.
- Mostrar acordo total ou parcial, satisfacción conformidade (e contrarios).
- Preguntar e expresar coñecemento e descoñecemento, seguridade e inseguridade.
- Expresar reticencias, obxeccións.
- Expresar aprobación e satisfacción ou os seus contrarios. Expresar e contrastar opinións.

Desexos, estados de saúde, sensacións e sentimentos:

- Expresar vontade, intencións, desexos para si e para outros.
- Expresar estados de saúde, síntomas e sensacións físicas
- Expresar estados de ánimo, emocións, sentimentos (sorpresa, ledicia, mágoa, enfado, esperanza, etc.) e sentimentos cara a outras persoas (agradecemento, afecto, admiración, etc.).
- Compartir sentimentos e reaccionar adecuadamente ante eles: acougar, dar azos, expresar condolencia, etc. Eloxiar, facer cumprimentos e os seus contrarios.
- Desculpar(se) e aceptar desculpas. Expresar unha queixa ou unha reclamación.

Peticións, instrucións e suxestións.

- Pedir e ofrecer obxectos, servizos e axuda.
- Acceder ou rexeitar agradecendo ou xustificando; acceder con reservas ou condicións.

- Expresar imposibilidade, posibilidade, obriga ou prohibición de facer algo.
- Pedir, conceder e denegar permiso (con ou sen obxeccións).
- Dar instrucións, avisos e ordes.
- Aconsellar, recomendar e animar a facer algo. Previr, advertir. Transmitir unha petición.
- Suxerir actividades, aceptar ou rexeitar e reaccionar ante suxestións.
- Planificar unha actividade. Invitar. Concertar unha cita.

Organización do discurso:

- Dirixirse a alguén. Iniciar a intervención en situacións formais e informais.
- Pedir, tomar e ceder a palabra. Reaccionar e cooperar na interacción.
- Recoñecer e adecuarse ao esquema usual da interacción.
- Introducir un tema en situacións formais e informais. Introducir unha secuencia, unha anécdota ou unha opinión. Enumerar, opoñer, exemplificar, aclarar aspectos, cambiar de tema, resumir.
- Anunciar o peche do discurso e pechalo.
- Relacionar e cohesionar o discurso.
- Ao teléfono: inicio, presentación, espera, recado, despedida. Control da comunicación.
- Recoñecer e axustarse á estrutura das cartas e dos tipos de mensaxe utilizados.
- Utilizar as convencións propias dos textos ou discursos que se manexan.

C.3.2. CONTIDOS DISCURSIVOS

COHERENCIA E COHESIÓN

O alumnado deberá adquirir as competencias que lle permitan producir e comprender textos coherentes e cohesionados, pois para que un texto teña validez desde o punto de vista comunicativo debe ser coherente e debe presentar unha cohesión interna que facilite a súa comprensión.

Coherencia

- Ofrecer información suficiente e relevante para cumprir o propósito comunicativo.
- Utilizar a variedade de lingua estándar. Utilizar o rexistro formal ou informal segundo o requira a situación de comunicación.
- Seleccionar o léxico e as estruturas sintácticas suficientes para acadar o propósito comunicativo segundo o tema que se trate.
- Adaptarse ás características, organización básica e formato dos textos orais e escritos aos que se enfrenta ou que produce, recollidos no apartado “Tipoloxía de textos”.
- Utilizar recursos lingüísticos adecuados para garantir a coherencia espazo-temporal.

Cohesión

- Iniciar, desenvolver e rematar textos en diferentes situacións de interacción escrita.
- Iniciar, manter e rematar conversas en diferentes situacións de interacción oral.
- Tomar, manter e ceder a quenda de palabra en diferentes situacións de interacción oral respectando as regras e as convencións.
- Usar unha certa variedade de conectores discursivos para iniciar, continuar, engadir, exemplificar e concluír.
- Manter a cohesión temática do texto utilizando recursos tales como a correferencia, (por exemplo o uso de artigos, pronomes, demostrativos, concordancia de tempos verbais...), a elipse, as repeticións, etc.
- Organizar o discurso de maneira que se distinga con claridade o tema principal dos temas secundarios.
- Utilizar unha certa variedade de conectores básicos para expresar relacións lóxicas tales como causa, consecuencia, finalidade, etc.
- Recoñecer e utilizar a reformulación como recurso para garantir a comprensión nunha situación de comunicación.
- Utilizar os patróns de entoación adecuándoos á situación comunicativa.
- Utilizar con corrección os recursos básicos de puntuación adecuándoos ás regras e convencións propias dos textos recollidos no apartado “Tipoloxía de textos”.

TIPOLOXÍA DE TEXTOS

O texto é calquera secuencia de discurso (falado ou escrito) relacionada cun ámbito específico e que durante a realización dunha tarefa constitúe o eixe dunha actividade de lingua, ben como apoio ou meta, ben como produto ou como proceso.

Este apartado inclúe un repertorio de textos orais e escritos. A complexidade de cada un deles deberá ser adaptada aos obxectivos propios do nivel.

Oral

- Anuncios publicitarios na radio e televisión e anuncios por megafonía
- Instrucións e indicacións detalladas
- Conversas á cara e en grupo.
- Conversas telefónicas e mensaxes en contestadores automáticos
- Reunións de traballo. Debates. Discusións formais
- Entrevistas: de traballo, académicas, médicas... Enquisas
- Textos audiovisuais: películas, programas de TV ou de radio, telexornais, documentais, material gravado
- Conferencias, presentacións e declaracións públicas
- Cancións
- Representacións teatrais

Escrito

- Anuncios publicitarios (en paneis, na prensa, etc.) e anuncios por palabras
- Correspondencia persoal e formal (cartas comerciais, reclamacións, pedidos, fax, notas, mensaxes, invitacións, felicitacións, etc.)
- Textos xornalísticos (noticias, reportaxes, crónicas, cartas ao director, artigos de opinión, entrevistas)
- Textos literarios (contos, relatos breves, poemas, diálogos teatrais)
- Cómics e tiras cómicas. Adiviñas. Biografías
- Guións
- Informes. Resumos e esquemas. Apuntamentos
- Documentos oficiais (formularios, impresos, instancias)

- Documentos comerciais (contratos, facturas, albarás, cartas comerciais, extractos bancarios)
- Catálogos
- Manuais de instrucións. Prospectos. Receitas de cociña
- Currículos. Dicionarios e *thesaurus* (dicionarios bilingües)

D. TEMPORALIZACION INTERMEDIO INTEGRADO

As unidades que integran a programación de aula para o curso de nivel intermedio integrado quedan secuenciadas do modo seguinte:

- 1º cuatrimestre: as unidades de *Aula Internacional 3*.
- 2º cuatrimestre: as unidades de *Aula Internacional 4*.

A programación de aula poderá ser modificada ao longo do curso en función das necesidades do alumnado.

E. CRITERIOS DE AVALIACIÓN POR DESTREZAS DO INTERMEDIO INTEGRADO

Ao final do Nivel Intermedio, as alumnas e os alumnos deberán demostrar que posúen o grao de competencia comunicativa que se describe a seguir:

Comprensión oral

1. Identificar o sentido xeral e os detalles específicos de conversas e discusións informais sobre temas cotiáns ou relacionadas co traballo, desenvolvidas cunha pronuncia clara, en lingua estándar e a velocidade media.

Con este criterio de avaliación preténdese verificar que o alumnado é quen de comprender o que se fala acerca dos temas máis habituais dun ámbito próximo e nos que se dean opinións e se fale de experiencias persoais, sempre que as conversas ou discusións presenten unha pronuncia clara e se desenvolvan sen modismos nin expresións pouco frecuentes, e cunha velocidade normal.

2. Comprender o necesario en conversas formais e reunións de traballo que versen sobre a súa especialidade, sempre que o tema lle resulte familiar e

este estruturado con claridade, se fale a unha velocidade normal e se eviten moitos usos idiomáticos.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumnado para identificar e comprender a maior parte do contido de conversas que xorden habitualmente na súa práctica profesional, nas que se aborden temas relacionados co seu traballo, sempre que lle sexan coñecidos e que a conversa sexa clara e ben estruturada. Valorarase a capacidade de recapitular para informar outras persoas oralmente ou por escrito sobre os aspectos tratados nesas conversas.

3. Seguir as instrucións de funcionamento de aparellos de uso frecuente sempre que se poidan escoitar máis dunha vez.

Con este criterio avalíase a capacidade de reaccionar de forma axeitada, lingüísticamente ou coas accións pertinentes, ante instrucións para a utilización de instrumentos ou aparellos cotiáns (por exemplo, un ordenador), identificando as accións e a súa secuencia, e os obxectos esenciais para realizar a tarefa.

4. Seguir a información esencial dun debate longo, sempre que o discurso estea articulado con claridade e a velocidade media, en lingua estándar, nun rexistro formal que pode conter termos cultos de uso común e non especializados.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumnado para identificar e comprender o sentido xeral e a información esencial en monólogos sostidos nun rexistro formal que aborden temas coñecidos ou relacionados co seu traballo, sempre que a exposición sexa clara e ben estruturada.

5. Comprender o contido da información da maioría dos textos audiovisuais ou material gravado que trate temas coñecidos ou de carácter previsíbel, articulados de forma relativamente lenta e clara.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumno para comprender as ideas principais e detalles específicos de tipo informativo ou factual en textos orais audiovisuais de natureza informativa (reportaxes, entrevistas, noticiarios, documentais, etc.) que estean articulados con certa lentitude e claridade e nos que se traten temas coñecidos, aínda que non se comprendan algunhas opinións, hipóteses ou aspectos de natureza non informativa ou factual.

6. Comprender filmes e representacións teatrais, sempre que os elementos visuais e a acción conduzan gran parte do argumento e que se articulen con claridade e cun nivel de lingua sinxelo.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade do alumnado para comprender e seguir a trama de textos teatrais e documentos audiovisuais de natureza narrativa (películas, series, etc.) nos que o nivel de lingua sexa sinxelo e estándar, e as axudas visuais permitan, malia a perda dunha parte da mensaxe, reconstruír o seu contido.

7. Utilizar estratexias que faciliten a comprensión, utilizando claves lingüísticas e non lingüísticas.

Con este criterio preténdese avaliar, en todas as tarefas de comprensión oral, a capacidade de utilizar estratexias que faciliten a comprensión e permitan superar eventuais dificultades, deducindo do contexto o significado probábel de termos ou enunciados descoñecidos, axudándose dos acenos, da entoación e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.), así como do coñecemento doutras linguas.

Expresión e interacción oral

1. Iniciar, manter e terminar espontaneamente conversas e discusións sobre temas de interese persoal ou relacionados coa súa especialidade, valéndose dun repertorio lingüístico sinxelo pero eficaz, amosando unha certa seguridade, e comprendelas sen dificultade se se fala en lingua estándar e cunha velocidade media.

Trátase de verificar con este criterio que o alumno é capaz de intercambiar e confirmar información e expresar opinións persoais, comprendendo o que se di se se articula con claridade, aínda que ás veces teña que pedir que lle repitan frases. Valorarase a capacidade de expresarse sobre temas algo abstractos como películas, música, libros, etc.

2. Desenvolverse con relativa seguridade e fluidez en transaccións da vida cotiá, enfrontándose a situacións menos correntes, argumentando ou explicando o motivo dun problema se se ten a cooperación do interlocutor.

Trátase de verificar a capacidade de obter e comunicar información concreta e sinxela; así como de pedir e seguir indicacións detalladas expresadas en lingua

estándar en situación da vida cotiá nas que se realizan transaccións menos habituais, como abrir una conta nun banco.

3. Intercambiar, en discusións formais e reunións de traballo, puntos de vista con precisión e relativa fluidez, ofrecendo breves razoamentos e explicacións nunha lingua estándar e en rexistro formal e con estruturas e léxico sinxelos pero adecuados á situación de comunicación.

Con este criterio téntase verificar a capacidade de tomar parte con certa confianza e fluidez en discusións formais habituais sobre temas que supoñen un intercambio de información respecto de feitos concretos ou nas que se dan instrucións ou solucións a problemas prácticos. Verifícase igualmente a capacidade de comprender gran parte do que se di relacionado coa súa especialidade en reunións de traballo, sempre que os interlocutores eviten un uso moi idiomático e pronuncien con claridade; así como a capacidade de expresar o seu punto de vista tamén con claridade, aínda que lle resulte algo custoso participar no debate.

4. Realizar, con facilidade e en lingua estándar, narracións, descricións e presentacións de experiencias, sentimentos e reaccións, acontecementos e contidos diversos, e expresar con razoábel fluidez ideas e opinións sobre temas que excedan a vida cotiá.

Trátase de avaliar a capacidade de expresarse sen apenas dificultade, seguindo unha secuencia lineal de elementos, presentándoos ordenadamente con vocabulario suficiente para expresarse con eficacia nos temas pertinentes para a súa vida diaria nos distintos ámbitos de interacción social, e tamén sobre feitos de actualidade.

5. Facer unha presentación breve e preparada en lingua estándar sobre un tema coñecido ou do seu interese, clara e ben estruturada, salientando as ideas principais cunha precisión suficiente e respondendo a preguntas aclaratorias ou complementarias aínda que necesite repeticións.

Avalíase con este criterio a capacidade de facer unha exposición en público previamente preparada, sinxela e articulada e estruturada de tal xeito que se poida seguir sen dificultade.

Valorarase tamén a capacidade de utilizar expresións para resaltar aspectos da intervención e de reaccionar lingüisticamente ante as posíbeis preguntas, se son previsíbeis, aínda que necesite repeticións.

6. Seguir unha entrevista cun patrón estruturado de preguntas establecido con anterioridade, confirmando a información, realizando preguntas complementarias ou respondendo a elas, tomando a iniciativa de cambio temático e facéndolle comentarios ao interlocutor.

Con este criterio avalíase á capacidade de interactuar para informarse e dar información, e propoñer un novo tema cando aparece unha vía interesante para a finalidade da interacción, facendo uso das estratexias de que dispón, como focalizar a atención do interlocutor ou usar frases incompletas. Valorarase tamén a capacidade de reaccionar ante unha resposta que non entenda ou tan longa que non a poida lembrar, interactuando para pedir repeticións e confirmar a comprensión mutua.

7. Interactuar de maneira cooperativa, cunha relativa fluidez, con corrección suficiente e pronuncia claramente intelixíbel para poder ser comprendido, malia un acento estranxeiro.

Con este criterio valorarase en todas as tarefas de expresión e interacción oral, a capacidade de chamar á atención do interlocutor, pedir repeticións para comprender mellor, repetir para focalizar a atención do interlocutor, etc. Valórase igualmente a expresión razoabelmente fluída aínda que existan pausas breves e circunloquios, e a corrección lingüística. Trátase de valorar tamén a adecuación sociolingüística na interacción e a utilización de frases feitas e locucións idiomáticas habituais da comunidade en cuestión. O intercambios comunicativos poderán presentar incorreccións pouco significativas que non distorsionen a comunicación.

Comprensión de lectura

1. Localizar e comprender información específica en textos usuais de uso cotián tanto do ámbito persoal como profesional ou público.

Con este criterio de avaliación preténdese verificar a capacidade de localizar información concretas en textos do seu interese ou que necesite cun fin particular, como poden ser cartas, catálogos e documentos oficiais breves.

2. Recoñecer a liña argumental xeral de textos literarios contemporáneos breves e sinxelos, e comprender textos dialogados breves en *sketchs* teatrais ou guións, sempre que estean escritos en lingua estándar e que o léxico, aínda que amplo, non conteña demasiados usos idiomáticos.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade de ler, cun nivel de comprensión global suficiente, textos narrativos, orixinais ou adaptados, que non presenten excesiva dificultade para o seu nivel, coa axuda ocasional do dicionario.

3. Localizar e identificar información relevante para unha tarefa específica en diferentes textos extensos en soporte papel ou dixital, redactados en lingua estándar, que poderán conter termos cultos usuais e non especializados.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumno para buscar, identificar e seleccionar información concreta nun texto extenso e complexo - textos xornalísticos, informes, catálogos, folletos- que verse sobre un tema do seu interese ou ámbito profesional coa finalidade de preparar, por exemplo, unha exposición ou un informe.

4. Comprender instrucións sinxelas relativas a un aparello escritas con claridade en soporte papel ou dixital.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumno para seguir instrucións que lle permitan poñer en marcha, manexar ou instalar aparellos relacionando o texto cos diagramas ou imaxes que faciliten a súa comprensión.

5. Identificar información relevante e as conclusións principais de textos informativos, narrativos e argumentativos, en soporte papel ou dixital, escritos con claridade e nunha lingua estándar e que traten temas coñecidos ou de actualidade.

Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumno para identificar as opinións, puntos de vista, valoracións e preferencias expresadas en textos de tipoloxía diversa.

6. Comprender a información relevante dos textos, mediante claves lingüísticas e non lingüísticas.

Trátase con este criterio de verificar, en todas as tarefas de comprensión de lectura, que se ten a capacidade de identificar palabras e ideas clave proporcionadas tanto polo texto coma polas imaxes que o ilustran, e de concentrarse nas unidades de sentido, inferindo o significado de termos a partir do contexto lingüístico e paralingüístico, e dos coñecementos que se poidan ter do tema, doutras linguas e das características do medio no que aparece a información (revistas, carteis, xornais, folletos, internet, etc.).

Expresión e interacción escrita

1. Escribir correspondencia persoal sinxela e breve na que se solicite información, se expresen sentimentos, reaccións, desexos e aspiracións, e se expliquen problemas con razoábel precisión, utilizando un repertorio léxico e un rexistro axeitados á situación de comunicación.

Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de escribir cartas formais e informais a persoas ligadas ao seu ámbito persoal e profesional nas que pide ou transmite información sinxela de carácter inmediato, salientando os aspectos que se consideran importantes, empregando a estrutura e características propias deste tipo de texto (cabeceira, despedida, sinatura, marxes...) e usando con razoábel corrección un repertorio de expresións fixas, e estruturas e locucións idiomáticas habituais.

2. Resumir información de diversas fontes así como parafrasear breves pasaxes utilizando a ordenación do texto orixinal.

Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de reescribir moi brevemente un texto en lingua estándar, incluíndo unicamente a información importante ou relevante.

Tamén se verifica a capacidade de reescribir expresándose coas súas propias palabras para reconstruír a información contida no texto orixinal, usando vocabulario, frases ou oracións distintas ás do devandito texto, pero equivalentes en significado, e organizando o material mediante o establecemento das relacións presentes no texto ou textos que se resumen.

3. Escribir textos narrativos e descritivos, en lingua estándar, coherentes e ben estruturados, sobre temas tanto concretos como abstractos do seu campo de interese.

Mediante este criterio avalíase a capacidade de narrar e describir elaborando textos cohesionados e coherentes, mediante marcadores de cohesión temática como a correferencia, a elipse, as repeticións, os signos de puntuación e outros signos de división e cohesión textual; valórase así mesmo o emprego de conectores que expresan relación lóxicas tales como enumeración, clasificación, oposición, causa, consecuencia, finalidade, etc.

4. Escribir informes breves e sinxelos en formato convencional con información sobre feitos comúns, dando o fundamento de determinadas accións.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de elaborar informes respectando as súas características (introdución desenvolvemento e

conclusión; identificación do asunto e do destinatario, etc.), explicando as causas que motivaron certas accións e expoñendo o tema de xeito sinxelo e con claridade, nun rexistro formal e cun repertorio lingüístico adecuado ao tema.

5. Comunicar con eficacia as ideas principais que se queren transmitir limitando a mensaxe aos coñecementos que se posúen ou, se é o caso, aos medios de que se dispón.

Con este criterio preténdese avaliar, en todas as tarefas de expresión escrita, a capacidade de utilizar estratexias que faciliten un estilo de escritura sinxelo e fluído, evitando o uso de palabras ou estruturas das que non se está seguro e seguindo adecuadamente o proceso de escritura: a planificación do texto, a selección das ideas pertinentes ao propósito comunicativo, a presentación das ideas segundo o tipo de texto, a organización adecuada en parágrafos e a revisión da ortografía, a puntuación e as concordancias. Valorarase igualmente o uso eficaz de materiais de consulta e de autoaprendizaxe (diccionarios, gramáticas, libros de exercicios, recursos dixitais e on-line, etc.).

F. RECURSOS DIDÁCTICOS: INTERMEDIO 1 E INTERMEDIO 2 (INTERMEDIO INTEGRADO)

LIBROS DE CLASE:

Aula 3 Internacional. Curso de español. Editorial difusión, Barcelona, 2005.

Aula 4 Internacional. Curso de español. Editorial difusión, Barcelona, 2005.

MATERIAL COMPLEMENTARIO:

DICCIONARIOS:

- *Diccionario de uso del español. María Moliner (3ªED.) de Moliner, María. Gredos, 2007.*
- *Diccionario esencial de la lengua española, RAE, ed. Espasa, 2006.*
- *Seco, Manuel y Andrés, Olimpia, **Diccionario fraseológico documentado del español actual. Locuciones y modismos españoles**, Madrid, Aguilar, 2004*

LIBROS ESPECÍFICOS:

Español para hablantes de alemán. Ed. Sgel, Madrid, 2006.

Español para brasileños. Ed. Sgel, Madrid, 2006.

Español para hablantes de polaco. Ed. Sgel, Madrid, 2006.

Español para hablantes de francés. Ed. Sgel, Madrid, 2008.

Español para hablantes de chino. Ed. Sgel, Madrid, 2008.

ORTOGRAFÍAS:

- Hernández, Guillermo: *Ortografía básica.* Ed. Sgel, Madrid, 2007.

GRAMÁTICAS:

Gramática contrastiva de español para brasileiros. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

Gramática práctica del español actual. Ed. Sgel, Madrid, 2008.

LÉXICO:

El bloc español en imágenes. Ed. Edinumen, Madrid, 2007.

Vocabulario activo e ilustrado. Ed. Sgel.

LECTURAS:

Vacaciones al sol. Serie Lola Lago, Barcelona, 2007.

Por amor al arte. Serie Lola Lago, Barcelona, 2007.

La cruz de los templarios. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 2003.

Leyendas (Bécquer). *Literatura hispánica de fácil lectura.* Ed. Sgel, Madrid, 2008.

LIBROS COMPLEMENTARIOS:

Practica tu español. Las expresiones coloquiales. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

Practica tu español. Las preposiciones. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

Practica tu español. Practica la conjugación. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

Practica tu español. Los tiempos de pasado. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

Practica tu español. Ejercicios de pronunciación. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

Practica tu español. Ser y estar. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

Practica tu español. Marcadores del discurso. Ed. Sgel, Madrid, 2007.

El español en crucigramas. Nivel elemental. Ed. Eli, Italia, 2001.

Verbos españoles conjugados. Ed. SGEL, Madrid, 2007.

Para pronunciar. Ed. Edelsa Grupo Discalia S.A., Madrid, 2007.

Diferencias entre imperfecto e indefinido. Ed. Stanley, España, 2005.

Dual, pretextos para hablar. Ed. Edelsa Grupo Discalia, Madrid, 2006.

Historias y pasatiempos. Nivel 2. Ed. Edelsa Grupo Discalia, Madrid, 2006.

Actividades para el marco común europeo (A2). Ed. En Clave□Ele, Madrid, 2005.

Expresión escrita. Ed. En Clave□Ele, Madrid, 2007.

Crucigramas didácticos. Nivel 1. Ed. Stanley, España, 1994.

Curso intensivo de español. Ed. Sgel□Educación, Madrid, 2006.

De dos en dos, ejercicios interactivos de producción oral. Ed. Difusión, Madrid, 2007.

Super bis español. (Ed. Eli).

Aprender español jugando. (Eli Kit).

Cuaderno de ejercicios para practicar español. Ed. Edinumen.

MATERIALES EN REDE PARA O AUTOAPRENDIZAXE:

<http://www.elenet.org/alumnos> .Elenet. Materiales interactivos para aprender español: actividades, lecturas interactivas, diccionarios, etc. Sitio web mantido por un profesor de español

<http://cvc.cervantes.es/aula/%20>. Centro Virtual Cervantes: Aula de lengua. Gran cantidad de materiais de moi variados para aprender e ensinar español: lecturas interactivas, exercicios de gramática e léxico, xogos...

<http://www.proele.com/>. Actividades para profesores e alumnos.

GRAMÁTICA:

<http://www.rae.es/>

Real Academia Española. Sitio web da institución, con ferramentas como: diccionario electrónico, diccionario de dúbidas, conxugador de verbos, ortografía.

<http://www.verbolog.com/conju3.htm>

Conxugador de verbos españoles.

DICCIONARIOS:

<http://cvc.cervantes.es/oteador>. Dicionarios bilingües en línea.

<http://clave.librosvivos.net/>

Clave. Excelente diccionario monolingüe (español-español).

- <http://www.diccionarios.com/>

Sitio web con varios diccionarios bilingües en línea.

- <http://www.elmundo.es/diccionarios/>

Diccionario da lingua española, diccionario de sinónimos e dicionarios bilingües inglés-español e francés-español.

BIBLIOTECAS:

www.opacmeiga.rbgalicia.org. Rede de bibliotecas de Galicia.

www.bne.es

EDITORIALES CON RECURSOS EN INTERNET:

www.edelsa.es

www.edinumen.es

www.esespasa.com

www.sgel.es

www.anayamascerca.com

PRENSA EN INTERNET:

www.lavozdegalicia.es

www.farodevigo.es

www.elmundo.es

www.elpais.es

www.elperiodico.com

www.geocities.com/CapitolHill/Lobby/3165/diarios.htm

www.lasrevistas.com. Busca revistas por temas e ten comentarios sobre os contidos e a calidade dos artigos.

www.todalaprensa.com. Buscador de prensa de España e Hispanoamérica.

Ademáis se potenciará o uso de material real, como artigos de prensa, páxinas *web*, fragmentos de películas en español, cancións, xogos, vídeos didácticos, etc.

G. AVALIACIÓN E CERTIFICACIÓN DO NIVEL INTERMEDIO INTEGRADO

O curso de español para estranxeiros do nivel intermedio integrado do plan novo que actualmente se está impartindo na EOI de Santiago de Compostela é terminal e remata cunha certificación. Isto determina totalmente o sistema de avaliación, posto que para superar o curso deberá ser superada unha proba unificada para todas as EOI de Galicia que non vai elaborar a profesora, senón que chegará ás escolas desde a Consellaría de Educación.

Con todo, na aula cómpre avaliar o progreso do alumnado e o grao de consecución dos obxectivos propostos, aínda que non teña máis repercusión

que a informativa para o alumnado, e tamén para o profesorado, na medida que se valora tamén o éxito do método empregado e permite establecer as modificacións precisas.

Levaranse a cabo as seguintes avaliacións:

Avaliación de diagnóstico

1. Data: a principio de curso
2. Que se avalía: o coñecemento inicial das competencias lingüísticas, sociolingüísticas e pragmáticas do alumnado.
3. Como se avalía: a través dunha proba, dunha enquisa e/ou da observación e análise das tarefas realizadas polo alumnado.
4. Para que se avalía: para coñecer a situación de partida do alumnado. Este coñecemento é moi importante nos cursos de idiomas, por mor da diversidade de formas de acceso que existen e das distintas procedencias e graos de competencia do alumnado. Coñecer toda esta diversidade permitiralle á profesora elaborar actividades específicas para tratar algún aspecto que non dominan todos, prever aqueles aspectos da programación que cómpre tratar dun modo especial e propoñerlle tarefas individualizadas a quen o precise.
5. Como se considera: establece un punto de referencia individual e do grupo que permitirá valorar o progreso. Ten valor informativo, tanto para o profesorado como para o alumnado.

Autoavaliación

- Nun primeiro momento será coavaliación porque se lle debe ensinar ao alumnado a avaliarse e pouco a pouco estará capacitado para facelo con obxectividade.
- Para que se avalía: supón unha reflexión sobre o proceso de aprendizaxe e sobre a forma máis eficaz de aprender que ten cada persoa.
- Como se avalía: Os instrumentos de autoavaliación serán as grellas para avaliar tarefas realizadas na aula de modo individual e en grupos e os descritores do Portfolio. Os criterios de autoavaliación réxense polos obxectivos establecidos para cada actividade e polos obxectivos e criterios da programación.

- Como se considera: non ten validez para a cualificación final, pero é moi importante para o alumnado porque exige unha reflexión sobre a lingua, sobre a súa capacidade para usala e sobre o propio proceso de aprendizaxe.

Avaliación de progreso

A. Avaliación continua

Que se avalía: a consecución dos obxectivos establecidos para as unidades tratadas ata ese momento. Informará tamén sobre as actitudes, a motivación, o traballo, a participación, etc.

A valoración do traballo realizado na aula ou fóra dela non terá necesariamente un resultado numérico; será suficiente comparar as novas tarefas coas anteriores para medir o progreso de cada alumno.

Para que se avalía: para que a profesora e a/o alumna/o teñan coñecemento do progreso, isto permitiralle ao primeiro establecer as correccións precisas, tanto de método como de programación, para mellorar o proceso de aprendizaxe. Ao segundo permitiralle ser consciente da súa evolución, comprender que tipo de actividades son máis adecuadas para el, que destrezas ten que mellorar; en definitiva faino máis consciente da súa situación e da súa aprendizaxe.

Como se considera: ao tratarse dun curso que remata cun certificado, a avaliación que se fai ao longo do curso non ten validez para a nota final e a consecución deste. Ten só carácter informativo, tanto para o profesorado como para o alumnado.

B. Proba parcial de progreso: ao final do 1º cuadrimestre

Será elaborada, administrada e corrixida polo profesorado do departamento didáctico de español, de acordo coas especificacións establecidas por este. Terá carácter unificado.

Constará de catro partes, correspondentes ás catro destrezas: comprensión lectora, comprensión escrita, expresión e interacción escrita e expresión e interacción oral. A mediación poderá integrarse na expresión e interacción escrita e na expresión e interacción oral.

Cualificación: a proba terá un valor de 100 puntos, 25 por cada destreza. Debe acadarse un mínimo de 15 puntos (60%) en cada destreza para considerar superada a proba.

Ao ser o intermedio integrado un curso terminal de nivel, a proba parcial de progreso terá unicamente valor orientativo para o alumnado e servirá para informar do grao de cumprimento no desenvolvemento da programación didáctica e da súa idoneidade.

A cualificación do alumnado especificarase cos termos non apto e apto. Neste último caso expresarase nunha paréntese a cualificación global obtida en números enteiros.

As equivalencias para os efectos de puntuación numérica serán as seguintes:

60-66 puntos: 5	67-73 puntos: 6	74-80 puntos: 7
81-87 puntos: 8	88-94 puntos: 9	95-100 puntos: 10

Avaliación de dominio: proba terminal específica de certificación

Para obter o certificado do nivel intermedio será necesaria a superación dunha proba terminal específica de certificación, común para todas as EOI de Galicia tanto para o alumnado oficial como para o libre.

Esta proba será elaborada por un equipo de redactores designados pola Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais. A súa administración, corrección e cualificación serán responsabilidade do departamento de español de cada EOI.

Realizarase unha convocatoria ordinaria no mes de xuño e unha extraordinaria en setembro, nas mesmas datas e horario en todas as EOI da Comunidade.

As persoas non escolarizadas nas EOI na modalidade presencial que desexen realizar a proba por libre para obter o certificado deberán facer a inscrición no período correspondente (aproximadamente en febreiro-marzo).

Esta proba mide o grao de dominio dos alumnos no uso da lingua, o que cadaquén sabe facer tomando como referencia a descrición do nivel e os obxectivos establecidos por destrezas. O nivel de competencia e o grao de dominio do idioma que se avalían nela estableceranse con función dos obxectivos e criterios de avaliación descritos no currículo e nesta programación.

A proba constará de catro partes: comprensión lectora, comprensión oral, expresión e interacción escrita e expresión e interacción oral. A mediación poderá integrarse nas tarefas correspondentes á expresión e interacción escrita e á expresión e interacción oral.

As probas de comprensión de lectura e comprensión oral basearanse en textos auténticos ou adaptados de linguaxe real extraídos das diferentes fontes de comunicación oral ou escrita; as tarefas avaliarán tanto a comprensión global como a comprensión de aspectos máis particulares de cada un dos textos.

A proba de expresión escrita consistirá na produción de textos de diferente tipoloxía e rexistro.

A proba de expresión e interacción oral constará das tarefas necesarias para avaliar tanto o logro da comunicación proposta como a corrección e adecuación fonética e lingüística no uso da lingua, e comprenderá monólogo sostido e interacción coa profesora ou con outros aspirantes.

As probas de expresión e interacción escrita e oral serán cualificadas por un tribunal constituído por dúas profesoras do departamento como mínimo.

O alumnado examínase de todas as partes da proba e ningunha delas será considerada eliminatoria ou requisito necesario para a realización das restantes.

A cualificación outorgada será de apto, non apto ou non presentado, segundo corresponda. En calquera caso non poderá figurar Non presentado na avaliación ordinaria do alumnado presencial.

A puntuación total desta proba será de 100 puntos, 25 para cada unha das catro partes (correspondentes ás catro destrezas).

Para obter a cualificación de apto e o certificado de nivel intermedio é preciso superar as catro partes da proba. Considérase superada a destreza que obteña unha puntuación mínima de 15 puntos (60%).

A cualificación de apto na proba terminal de certificación do nivel intermedio permitirá o acceso ao nivel avanzado.

De obter a cualificación de non apto, o alumnado oficial deberá repetir curso e superar todas as destrezas e poderá permanecer en cada un dos niveis o dobre do anos establecidos pola lexislación para cada un deles. Logo de esgotar as convocatorias, non poderá cursar as ensinanzas en réxime

presencial pero sempre poderá inscribirse para realizar as probas de certificación.

Os alumnos que non obteñan a cualificación de apto na proba de certificación por non superaren todas as destrezas poderán solicitar un certificado no que consten as que si superaron.

O departamento garantizará que o alumnado dispoña de información completa sobre a estrutura, contido, criterios de avaliación e cualificación de todas as probas, así como das condicións e prazos de reclamación sobre a cualificación destas. Toda a información relativa ás probas de certificación (baremos, porcentaxes e criterios de corrección, etc.) recollida no documento de especificacións das probas correspondentes ao curso 2009-2010, será publicada na páxina web da EOI cando sexa remitido ao centro desde a Consellaría.

O alumnado que estea matriculado na modalidade presencial poderá inscribirse para realizar as probas terminais de certificación na mesma convocatoria e idioma en niveis diferentes aos que estea cursando. Para a obtención do certificado dun nivel determinado non se requirirá a superación do certificado do nivel ou niveis anteriores.

4. METODOLOXÍA

As ensinanzas de linguas parten dun modelo de lingua que ten unha base fundamentalmente práctica, cuxa finalidade é o uso do idioma. Deste xeito, as tarefas estarán baseadas nos obxectivos de comunicación definidos neste currículo, tendo en conta as necesidades e intereses do alumnado.

Este enfoque metodolóxico posibilita que o alumnado se implique no proceso de aprendizaxe mediante tarefas deseñadas en función dos obxectivos fixados para as diferentes destrezas, de xeito que permita a convivencia de distintos estilos de aprendizaxe.

A finalidade deste enfoque será a activación da variedade de procesos e habilidades necesarios para levar a cabo tarefas nas que se realizarán actividades de comprensión, expresión e interacción e que englobarán todos os componentes curriculares (os obxectivos, os contidos, a metodoloxía e a avaliación).

A metodoloxía empregada será activa, innovadora, participativa e integradora. En tódalas unidades recurrirase á análise de textos para formar e consolidar coñecementos. Empregaranse textos curtos, fragmentos xornalísticos, científicos ou cancións. Ademáis do libro de texto, completárase a formación con actividades feitas en parellas e en grupo de tipo oral, xogos, debates sinxelos, audicións e películas. As sopas de letras e encrucillados reforzarán o léxico, a ortografía e o emprego do dicionario.

Así mesmo, dacordo cos obxectivos do curso e cos contidos do programa, as actividades da clase atenderán ao desenvolvemento dos seguintes aspectos:

Explicación de cuestións gramaticais e realización de exercicios de diferente tipo.

Análisis de textos de dificultade variada segundo os niveis.

Exercicios de comprensión e de léxico. Contextualización das explicacións gramaticais.

Práctica de expresión oral en diferentes niveis (formal e informal).

Exercicios de autoaprendizaxe, introducidos e traballados previamente na clase.

Práctica específica de expresión oral.

Práctica específica de comprensión oral (audios, secuencias de vídeos e películas, etc).

Práctica específica de expresión escrita (normas de redacción, conectores, elementos discursivos, etc.).

Empregaremos o libro de texto e outros materiais coma xornais, revistas ou audiovisuais para traballar tódalas destrezas. Cada unha das unidades do libro contén polo menos una mostra de cada actividade, e todo elo secuenciarase equilibradamente para acadar a consecución de tódolos obxectivos.

5. LIÑAS XERAIS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

Os nosos alumnos participan de dúas situacións ao combinar o contexto natural coa situación formal de aprendizaxe dentro da aula. Neste sentido, pódese falar dunha situación de inmersión lingüística, pero que non se produce a unha idade temperá, feito que vai ser determinante.

Esta situación de aprendizaxe, marcada polo contexto natural, formará parte, polo tanto, das condicións externas nas que se realice o aprendizaxe do español. Pero haberá que considerar tamén outras dúas series de factores: os internos e os individuais. Os factores individuais que teñen influencia sobre calquera proceso de adquisición lingüística relaciónase con cuestións tales como a personalidade, a intelixencia ou a idade.

Resulta evidente, nembargantes, da conexión que existe entre a idade e o factor psicosocial: o adulto síntese plenamente identificado coa lingua e cultura de procedencia, mentres que o aprendiz adolescente atópase en pleno proceso de construción da súa identidade, feito que pode ter consecuencias moi favorables ao achegarse a unha segunda lingua.

Na aula de español como segunda lingua, os estilos de aprendizaxe serán moi variados. No que respecta aos factores internos, cuestións como a lingua materna do alumno, o seu coñecemento lingüístico e do mundo en xeral, inflúen decisivamente nas condicións para o aprendizaxe do idioma. Este feito ten un reflexo nas distintas circunstancias nas que se incorpora este alumnado ao sistema educativo: alumnos de linguas moi diferentes ao español que presentan problemas de distinto tipo; alumnos de linguas que comparten a mesma orixe que o español ou con experiencia previa na aprendizaxe doutras linguas europeas e que avanza a un ritmo moi rápido. Estas circunstancias están marcadas tamén polo tempo: o alumno recién chegado necesita acadar urxentemente unha competencia comunicativa que lle permita a integración social e académica (Erasmus); as necesidades do alumno con certo tempo de permanencia encamiñanse a desenvolver estratexias de comunicación e a perfeccionar as adquiridas.

Partindo do papel do profesor, un ten que darse conta de varias cuestións: como son os alumnos?, por que queren estudar español?, que esperan os alumnos da clase e do profesor?

Debemos admitir que as diferentes características de cada alumno afectan moito ao proceso de aprendizaxe dun idioma. Está acostumado a traballar en grupo?, é una persoa faladora ou calada?, é participativa ou máis ben pasiva?, é una persoa dependente ou prefire arriscarse? A verdade é que sempre hai alumnos que son máis eficaces á hora de aprender, poden atopar a súa propia vía de aprender o idioma, ser creativos e empregar o que aprende en novas situacións, atopar ocasións para empregar a lingua dentro e fóra da clase, analizar os erros que comete para non repetilos, utilizar os seus coñecementos socioculturais para comprender mellor as mensaxes orais, etc.

Os pedagogos sinalan a cotío a importancia da autonomía no proceso de aprendizaxe. Esta autonomía enténdese como *“voluntad y capacidad de tomar decisiones y de asumir la responsabilidad del propio aprendizaje. Esto implica, por parte del alumno, el desarrollo y la aplicación de estrategias y técnicas que permitan un estudio autónomo: identificar las propias necesidades, definir sus objetivos, seleccionar los materiales adecuados, planificar el tiempo necesario para el aprendizaje, evaluar los resultados obtenidos, etc.”* Durante o ensino do idioma estranxeiro, é tarefa do profesor fomentar esa autonomía dos alumnos. É neste momento cando as características personais de cada un serán decisivas no proceso de formación da mesma. Por exemplo, os estudantes visuais pensan en imaxes, polo que poden aprender grande cantidade de información de cada vez e dun xeito moi rápido. Adoitan aprender mellor cando len ou ven a información dalgún modo (textos, debuxos, gráficos ou mapas). Trátase de persoas organizadas cuxa imaxinación e capacidade de abstracción son moi grandes, polo que poden relacionar, dun modo sinxelo, unas ideas con outras. Se teñen que seguir explicacións orais, prefiren tomar notas. Son persoas observadoras, que lembran ben os detalles. Ademais, teñen boa ortografía porque acostuman a recoñecer as palabras visualmente. Outro tipo de alumno é o auditivo. En comparación cos anteriores, son persoas moi sensibles aos estímulos auditivos polo que aprenden con máis facilidade a través de informacións orais. Gústalles o diálogo e teñen facilidade para expresarse verbalmente. Cando len en silencio, moven os beizos. Están

acostumados a ler en voz alta repetindo os textos á hora de estudar. Lembran as palabras como representacións sonoras e non son (por norma xeral) personas ordeadas. Por último temos ao tipo táctil. Estas persoas responden con agrado ás mostras físicas de afecto, gústalles tocalo todo e xesticulan moito ó falar. Procesan a información asociándoa a movementos ou accións. En resumo, é case imposible etiquetar aos alumnos cun solo tipo de características.

Sempre hai que combinar diferentes métodos para organizar eficazmente o proceso de aprendizaxe a través dun seguemento constante dos casos concretos de cada estudante. O profesor e os alumnos deben tratar en todo momento de adaptarse ás necesidades concretas e estilos de aprendizaxe particulares.

É neste momento cando debemos referirnos a alumnos que teñan algún tipo de discapacidade. Independentemente das características especiais que teñan, as estratexias de ensino adaptaranse a calqueira alumno que parta con desvantaxa con respecto á clase en xeral, xa que todos dependen dunhas circunstancias, dunha educación e dunhas características cognitivas propias, polo que deberemos adaptarnos co fin de obter os mellores resultados.

Por outra banda, tódalas persoas aprenden un idioma estranxeiro cun determinado obxectivo, a miúdo de tipo práctico. Algúns desexan pasar as vacacións nun país hispanofalante ou queren familiarizarse coa cultura española pero para os alumnos que toman o español como unha necesidade académica para investigar na universidade o obxectivo debe de estar máis alá.

O mesmo acontece se o alumno precisa da nova lingua para poder conseguir un traballo ou para desenvolverse con corrección dentro del. Destas razóns nace a motivación. Por elo, hai que intentar que os alumnos recoñezan as súas propias necesidades e intereses. Nembargantes, as necesidades no son fixas, e poden mudar durante o proceso de aprendizaxe cando o alumno fai progresos a través das experiencias vividas. Por parte do profesor, hai que darlle regularmente oportunidades para revisar as súas necesidades en relación co curso que está seguindo. Despois de aprender un pouco de español, o alumno xa ten gañas de comunicarse cun falante nativo. Se se lles ofrece a oportunidade de falar co profesor ou un amigo español, o entusiasmo de estudio verase impulsado. Deste xeito, as actividades que requiren a

participación dos alumnos para falar en grupo cun falante nativo (que pode ser o mesmo profesor) serán ben acollidas.

A meta do ensino e aprendizaxe do español é a comunicación, e neste caso, a maioría dos estudantes precisan o idioma para o seu posto de traballo, polo que haberá que insistir nas diferentes destrezas.

Por último, outro factor que favorece a heteroxeneidade é o lugar de procedencia.

Contamos con alumnos de Alemaña, Polonia, Italia, Grecia, República Checa, Corea do Sur, Brasil, Portugal, China, Uzbekistán, Tayikistán, Tánxer, Ucraína, Letonia, California, Inglaterra, Gales ou Irak.

Estas diferenzas entre estruturas lingüísticas repercuten á hora de ensinar, por exemplo:

O ruso, sendo un idioma fonéticamente máis amplo (o seu alfabeto conta con sonidos vogais e 23 consoantes) posúe tódolos sonidos do español, a excepción do sonido [θ], que xeralmente non presenta grande dificultade para os estudantes, xa que a maioría deles estudaron inglés e están familiarizados con el. Nembargantes, hai que ter en conta algunhas particularidades do seu idioma que inflúen no proceso de aprendizaxe do español:

Un alumno ruso tende a realizar o [o] átono como [a] (igual que no seu idioma).

O mesmo acontece co sonido [e] en posición non acentuada, os estudantes tenden a pronuncialo como [i].

O sonido [ř], aínda que existe no idioma de orixe (террор, территория), nunca se atopa ao principio da palabra ou despois dos sonidos nasais, polo tanto cústalles ter en conta esta peculiaridade no proceso de estudo.

A tendencia a pronunciar o sonido [e] dunha forma moi aberta. En ruso existen dúas grafías que foneticamente diferéncianse polo grao de abertura: е □ э, o sonido [e] é máis fechado que o respectivo sonido español, mentras que o sonido [э] é moito máis aberto.

Precisamente este último sonido é o que tenden a pronunciar os estudantes rusos.

Para ensinalos a pronuncialo correctamente, hai que intentar utilizar exemplos do seu idioma: жердь , жест, o e despois de ж aproxímase ao sonido español [e].

O b e o v españois teñen a súa equivalencia en ruso cunha pequena diferenza en canto ao sonido [b̞], que en español é bilabial, e en ruso é un sonido labiodental.

As palabras rusas non levan acento gráfico, polo tanto non adoitan darlle moita importancia ao acento.

Tamén existen problemas cos artigos determinados debido á ausencia total desta categoría gramatical no seu idioma.

En comparación directa co ruso, as diferenzas entre ucraíno e ruso se nótanse de xeito moi especial nos cambios fonéticos, por exemplo:

O equivalente ruso ás vogais e e o, en ucraíno convírtense en i nas sílabas fechadas.

Estas dificultades tamén existen nos demais idiomas:

Quizais xa na clase inaugural de español o alumno de fala xermana se vexa enfrontado aos verbos “ser” e “estar”. Ámbolos dous equivalen ao verbo “sein” en alemán. Para presentarse pódese dicir “soy Martina” (Ich bin Martina). Para expresar que “estás nervioso/a” emprégase igualmente o verbo sein: Ich bin nervös.

A duda de empregar “ser” ou “estar” pode perseguir ao alumno ocasionalmente durante anos, debido ás excepcións, xiros, etc., que non participan da regra xeral no emprego de “ser” e “estar” (p.e. “ser puntual”).

A fonoloxía é outro aspecto lingüístico que hai que ter en conta desde un principio.

O alemán carece das letras alfabéticas ch (que en alemán é un ditongo), ll (que en alemán é dobre consoante e sinala que a vogal anterior é curta) e o ñ. En canto á pronuncia, a lingua xermana carece de erre líquido e pode facer falla unha adicación intensa para conseguir a súa emisión. Tamén carece de acentos ortográficos e non hai regras xerais para unha acentuación fonética correcta, así que as regras do español de palabras graves, agudas ou esdrúxulas axúdanlle moito a un alemán a pronunciar correctamente.

Outra dificultade común a outras linguas é a do sistema temporal, o alemán é máis sinxelo: ten seis tempos. Dous deles presentan formas verbais simples, os catro restantes presentan formas compostas. O español dispón dun total de paradigmas temporais, 5 deles simples e 12 compostos.

Algo máis extremo acontece co chinés, os seus verbos mantéñense inmutables en tódolos casos e en tódolos tempos gramaticais: por exemplo, *shi* (o verbo copulativo "ser"), que non cambia con independencia do suxeito ou do tempo verbal. Pero tamén pode acontecer o contrario, por exemplo, o árabe fai diferenzas de xénero nas formas verbais, por exemplo: "xuf sibura" (mira a pizarra □a un home□) e "xufi sibura" (mira a pizarra □a unha muller□).

Polo tanto, a ausencia de "equivalencias" entre linguas constitúe unha dificultade evidente, (ademais, por suposto, de algo moi enriquecedor), polo que debemos ser comprensivos ante as diferenzas no tempo de asimilación das diferentes estruturas lingüísticas.

6. MEDIDAS NECESARIAS PARA A UTILIZACIÓN DAS TIC.

Vivimos nun mundo globalizado onde as tecnoloxías da información e comunicación (TIC) na vida das persoas, tanto na vida cotiá como na profesional, privada ou no tempo de lecer, están a cada paso máis presentes, e a aprendizaxe de linguas non é ningunha excepción a esta tendencia: os recursos en liña que permiten axudar a esta aprendizaxe multiplícanse de forma exponencial.

Parte do noso alumnado está afeito a aprender e a comunicarse mediante recursos dixitais: resaltaralle moito máis satisfactorio facer actividades de aprendizaxe non só centradas na cultura escrita e impresa senón tamén na cultura dixital. Outros alumnos, aínda que non dominan eses recursos, están interesados en facelo.

Polo tanto, resulta conveniente utilizar, ademais dos recursos tradicionais dispoñíbeis no centro (TV, DVD, lector de CD, laboratorio), outros presentes en internet, tendo en conta que a EOI está equipada con conexión ADSL, *wifi*, encerado interactivo, e espazos de traballo que permiten tanto o acceso colectivo (durante a clase) como o acceso individual (fóra da aula) a recursos existentes na rede. Intentarase que de vez en cando o alumnado dispoña do salón de actos ou dunha aula con encerado interactivo ou portátiles.

As vantaxes do uso das TIC no ensino de idiomas son, entre outras, a motivación (carácter innovador e interactividade), o método e rigor, o traballo ao ritmo persoal, a autonomía e a interdisciplinariedade. Máis especificamente, internet supón outra forma de estar en contacto coa lingua auténtica, fai entrar

o mundo exterior na aula e serve como punto de partida para múltiples actividades.

Así pois, convén:

- Favorecer o uso de redes sociais e da *web* como ferramenta tanto de recepción como de produción de información e interacción / intercambio con outros usuarios da lingua aprendida (uso de *blogs*, *podcasts*, *wikis*...).
- Fomentar a participación en proxectos de colaboración a distancia que utilicen as TIC (*chat*, correo electrónico, foros, telefonía ou videoconferencia a través de internet, co programa *Skype*, por exemplo): estes recursos permiten realizar proxectos tanto con participantes de países nos que o español tamén se estuda ou é vehículo de comunicación ou nos que se traballe de forma multilingüe.
- Favorecer o desenvolvemento de estratexias para a procura, selección e organización de información na *web* (como por exemplo, a través das *webquests*: investigacións a través de internet), utilizando o galego, e promover a creación de *webquests* para usalas nas clases, como actividades complementarias ou de síntese da materia.
- Promover o uso de plataformas de xestión de aulas virtuais.

Trátase, en definitiva, de favorecer a continuidade fóra da aula do proceso de aprendizaxe. Crear unha aula virtual de autoaprendizaxe sería moi beneficioso para o alumnado, pois nel podería ter unha listaxe de enlaces, material audiovisual para a comprensión oral, tarefas interactivas, así como recibir avisos, suxestiónse propostas de traballo do profesorado, participar en foros, etc.

- Incentivar a difusión dos materiais e dos contidos creados polo alumnado e o profesorado na intranet da EOI e na internet, por exemplo mediante a publicación nun *blog*.
- Poñer á disposición do alumnado exercicios interactivos, ben creándoos con recursos como *Hot Potatoes*, ou ben ensinándolles as páxinas onde estes poden aparecer..
- Tests en liña: autoavaliación, proba de clasificación...
- Boletíns pedagóxicos

Para concluír, pódese salientar que as actividades que fomenten o uso das TIC son valiosas ferramentas para poñer en práctica o traballo por tarefas, enfoque metodolóxico que defende o MECR.

7. PROCEDEMENTOS PARA QUE O DEPARTAMENTO VALORE E REVISE O DESENVOLVEMENTO E O RESULTADO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

A aplicación práctica da programación didáctica exige unha reflexión e avaliación sistemática dos elementos fundamentais que a compoñen.

Podemos identificar diferentes elementos avaliábeis partindo do proceso ensinoaprendizaxe.

Avaliación dos obxectivos

- Se se adaptan ao currículo.
- Se se adecúan aos obxectivos xerais de cada etapa.
- Se se adaptan aos coñecementos e capacidades reais dos alumnos nun nivel óptimo para o éxito do proceso de aprendizaxe.
- Se teñen redundancias ou contidos innecesarios.

Avaliación dos contidos

- Se se adaptan ao currículo.
- Se concretan os obxectivos propostos.
- Se amosan unha lóxica interna.
- Se teñen en conta unha perspectiva plurilingüe.
- Se inclúen autoavaliación do estudante.

Avaliación do conxunto da experiencia educativa

- Se permite o tratamento de diferentes dimensións de contido para acadar os obxectivos propostos.
- Se permite unha adaptación para a atención á diversidade en función dos requirimentos, propostas e ideas dos alumnos.
- Se ten en conta o proceso de autoavaliación e autoaprendizaxe do alumno.

Avaliación dos recursos didácticos

- Se apoian a interacción entre os estudantes e entre profesor-estudantes.
- Se se utilizan recursos habituais da vida cotiá non feitos con fins didácticos do tipo de trípticos, xornais, folletos, etc.
- Se son útiles para o desenvolvemento dos contidos e o alcance dos obxectivos.
- Se permiten a exercitación de diferentes formas de expresión.
- Se son atractivos na presentación dos temas.
- Se estimulan as diferentes formas receptivas.
- Se son adecuados para o seu uso creativo.
- Se estimulan a participación activa do estudante, a súa creatividade, autonomía e socialización.
- Se o estudante participa dalgún xeito na súa escolla.

Para analizar estes aspectos, a programación estará suxeita a dous tipos de avaliación: de progreso e final. A avaliación de progreso permitirá unha mellor aplicación da programación á hora de desenvolver a de aula e un axuste máis adecuado ás necesidades do alumnado.

A avaliación continua da programación permite adaptala na medida do posíbel ás necesidades que se vaian detectando durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe. A avaliación final terá como obxectivo a consideración da programación dun ano escolar para o seguinte, reformulando aqueles aspectos que se considere oportuno. Os instrumentos de avaliación da programación que se empregarán serán os seguintes:

Reunións de coordinación. Estas reunións permitirán unha avaliación progresiva da programación, a fin de adaptala ás necesidades do alumnado e facer os axustes precisos para que os obxectivos programados sexan acadados con maior éxito.

Reunións de avaliación final. Estas reunións de final de curso terán como obxectivo a análise do desenvolvemento da programación, reflectindo na memoria final do departamento aqueles apartados que precisan ser modificados ou reformulados.

Memoria final. Este documento comprenderá, entre outros puntos, a serie de aspectos da programación que sería preciso reformar para adaptala, tanto ao tempo dispoñíbel, como ás necesidades do alumnado, como a un mellor axuste co establecido no currículo. Todos os aspectos que cómpre reformar consignados na memoria serán tidos en conta á hora de elaborar a programación didáctica do ano seguinte.

Enquisas de interese entre o alumnado. Este instrumento permite coñecer a súa opinión respecto á adecuación do libro de texto, das actividades propostas, da temporalización seguida e do traballo de aula, entre outros datos.

Estatísticas. Despois de facer a avaliación final do alumnado, estudaranse os datos estatísticos respecto ao número de aprobados, suspensos e non presentados por cada curso, co obxectivo de detectar un posíbel abandono e fracaso escolar ligado a desaxustes na programación didáctica

8. PROCEDEMENTOS PARA IDENTIFICAR E CANALIZAR AS NECESIDADES DE FORMACIÓN DO PROFESORADO DO DEPARTAMENTO.

Como en calquera aspecto da vida, tamén nos centros de ensino é necesario, antes de deseñar e intervir, realizar unha análise de necesidades que nos permita calcular coa maior exactitude posíbel os aspectos en que debemos centrar o noso traballo formativo, como debemos realizalo e secuencialo, etc.

É importante que a análise das necesidades non sexa realizada “de arriba para abaixo”, é dicir, que non sexan exclusivamente os membros dos equipos directivos, da inspección ou da Consellaría os que determinen cales son as necesidades que ten o profesorado.

Os procedementos básicos que se utilizarán para detectar as necesidades de formación do profesorado do departamento serán principalmente tres:

Observación: a simple observación persoal permítenos detectar problemas, erros e carencias que poderían ser remediados a través da acción formativa (dificultades para gravar un CD, para usar programas de gravación de vídeos e audios como Roxio, Nero, Audacity no formato adecuado (Avi, mp3...), para reproducir audios e vídeos nos aparellos da aula, para usar o encerado

interactivo, etc. A estas observacións pódense engadir outras derivadas da análise de situacións anómalas ou estrañas e das queixas de alumnas e alumnos.

Reflexión en grupo: o proceso podería ser o que segue:

- Distribución do profesorado (dun único departamento ou de varios) en grupos de 5 ou 6 persoas; escolla de voceiro.
- Reflexión individual sobre as propias necesidades e elaboración dunha lista.
- Debate no grupo e contraste das reflexións individuais para conseguir unha proposta consensuada (sen excluír ningunha das anteriores); posteriormente repetirase o proceso cos resultados dos outros grupos.
- Enquisas dirixidas ao profesorado ou ao alumnado. Para optimizar a utilidade do cuestionario, este deberá seguir algunhas normas:
  - Anonimato: non se poderá pedir nome nin sinatura, evitarase que haxa que escribir algunha á man e non se farán preguntas identificadoras.
  - Motivación e información: débese informar previamente da utilidade da enquisa e posteriormente dos resultados.
  - Brevidade.
  - O principal problema da enquisa, a pesar destas “precaucións”, será a inevitábel subxectividade das percepcións dos suxeitos entrevistados.

9. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES.

As actividades que, a continuación se detallan, son de momento propostas que se pretenden levar a cabo no curso do ano académico 2009/2010. As actividades que propoñemos dependen da participación ou do interese do alumnado, da dispoñibilidade de datas das persoas que poderían levalas a cabo e da colaboración que preste a Escola Oficial de Idiomas de Santiago de Compostela para que se poidan realizar.

- Unhas xornadas gastronómicas: aproveitando a riqueza cultural do alumnado das clases de español intentarase desenvolver unhas xornadas festivas para presentar platos típicos de diferentes países.
- Un concurso fotográfico co tema “España a través de mi cámara intercultural”, proporáselle ao alumnado que intente explicar a súa idea de España a través dunha foto acompañada dun texto breve.
- Participación na festa de Nadal. Traballaremos con panxolias e receitas de doces típicos españoles.
- Un concurso de microrrelatos aproveitando a data do 23 de abril, día do libro.
- Proxección dunha película española e tertulia posterior (a ser posible, preparada, animada e dirixida polos alumnos).
- Organización dun recital de poesías sinxelas.

Santiago de Compostela 30 de outubro de 2009

A xefa de departamento:

Lourdes Lema Porteiro